УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
одинокий український католицький тижневик у Канаді.
Виходить у вівторок в Едмонтоні
під ч. 10012 - 109 Стріт.
Річна передплата $2.00.
Телефон 25708.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
UKRAINIAN NEWS

UKRAINIAN NEWS
Published Every Tuesday
by the
UKRAINIAN NEWS PUBLISHERS LIMITED
10012-109 Street, Edmonton, Alta.
Phone 25708

Vol. X. No. 38. Edmonton, Alberta, Tuesday, September 21, 1937.

Едмонтон, Алберта, вівторок, 21. вересня, 1937. Число 38. Рік X.

Друге Відзначення Нашого Епископа

Їх Ексцеленція, Преосвящений Кир Василій Володимир Ладика, ЧСВВ, зістав знова відзначений срібною медалею з нагоди коронації.

Це друге відзначення князя нашої Церкви а тим самим відзначення всіх Українців католиків. В особі Преосвященного унято цілу нашу Церкву, котрої вони є представником.

Тому це чергове відзначення нашої Церкви є також відзначенням усіх Українців Католиків, де вони не живуть у Канаді.

Найвищий представник Державної Влади відмічує наш Нарід і нашу Церкву. — Чи не маємо чим гордитися?!

Дослівна грамота відзначення звучить у переводі з англійського на українське так:

ГЕРБ КОРОЛЯ

На приказ
Їх Величности Короля
пересилаємо оцю медалю

Преосвященному Василю Володимиру Ладиці, Др. св. Бог.

на памятку коронації
Їх Величностей
12 мая, 1937.

Сама медаля завбільшки срібного доляра. З одної сторони є портрети Їх Величностей, Короля і Королевої, з другої герб і згадка про коронацію. Медаля срібна — на ленті з державних красок.

Так Найвищі Представники Влади відносяться до нашої **Духовної Влади.**

Так Державна Влада **шанує і наділяє почестями** нашу Церковну Владу!

А тепер скромне питання:

А як ми шануємо і з якою почестю відносимося **ми** до нашої Церковної Влади — до нашого Епископа?

Ця подія чергового відзначення нашого Епископа є для нас не тільки гордощами, але й многомовною наукою!

Як ми, Українці, повинні відноситися до нашої РІДНОЇ Церковної Влади, котру ТАК шанує і наділяє почестями Державна Влада наймогутнішого народу світа!

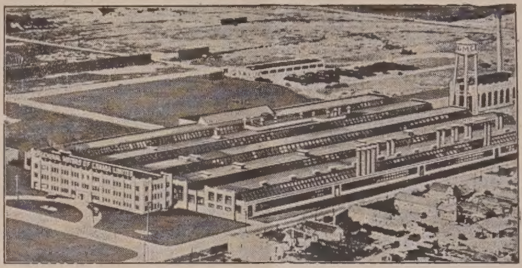

В Ріджайні, Саск., змодернізовано велику фабрику автомобілів для виробу 12,000 авт річно. Фабрика належить до Дженерал Моторс оф Кенада Лтд. і зачне працювати від листопаду. Ця одинока фабрика авт на заході Канади була замкнена від 1930 року. Працю в фабриках знайде 500 робітників.

Вісти з Дієцезії

В неділю, 19. вересня, Їх Преосвященство відправили архиерейську Службу Божу й виголосили проповідь у церкві Різдва Матери Божої в Брендон, Ман., з нагоди Празника і 32-ої річниці парохії.

В день Різдва Матери Божої, 21. вересня, посвятили церкву в Садлов, Ман., та відправили там же архиерейську Службу Божу.

Епископський Ординаріят надав до душпастирської обслуги парохію в Гемилтон, Онт., Впр. о. М. Оленьчукові.

Парохом церкви св. Йосафата в Торонто назначено Всч. о. П. Сулятицького, а парохом церкви Матери Божої Неуст. Помочі номіновано Всч. о. П. Каменецького, що при помочі Всч. о. П. Пасічника обслугувати буде також і Іст Торонто.

Дистрикт Ольга, Ман., обслужить Всч. о. К. Жарський.

Парохом в Ріджайні, Саск., і околицях назначено Всч. о. А. Фика.

Парохію в Форт Виллям, Онт., обняв Всч. о. В. Шумей.

До душпастирської обслуги парохії в Брентфорд і Кичинер призначено Всч. о. І. Тилявського.

Про дальші зміни оголоситься пізніше.

Епископська Канцелярія.

Кінець морської бльокади Еспанії

17-го вересня розірвався остаточно перстень контролі еспанс.ких вод. Англія і Франція повідомили інших членів неінтервенційного комітету, що вони забирають свої воєнні кораблі, котрі патролювали довкола берегів Еспанії й посилають їх на води Середземного Моря шукати за піратськими субмаринами.

Цей крок є невдачею первісної англійсько-французької політики, котра змагала до цілковитої ізоляції домашньої війни в Еспанії. Контроля морських берегів Еспанії була головної частиною так званої неінтервенційної схеми, котра мала на меті цілковито стримати довіз чужоземного війська і збруї на еспанський терен. Еспанські береги поділено на кілька частин, а їх контролю віддано фльотам Німеччини, Італії, Франції й Англії. Італія й Німеччина вже давніше відтягнули свою фльоту, лишаючи діри в перстені. Тепер Англія й Франція також забрали свою фльоту з еспанських вод і в той спосіб остаточно залеґалізували війну в Еспанії як війну міжнароднього характеру.

Відтепер уже явно будуть слати до Еспанії війська і зброю.

ЕЙБЕРГАРТ НЕ ДУМАЄ ПРОГОЛОШУВАТИ ВИБОРІВ

Були поголоски, що премієр Ейбергарт проголосить нові вибори в Алберті зараз після закінчення кількадневної сесії провінціонального парляменту, який збереться на наради 24 вересня. Ейбергарт, одначе, заперечив ці поголоски й заявив, що він не думає йти до виборів цеї осені.

Провінціональних виборів в Алберті сподівалися також і в інших частинах Канади. Наприклад часопис "Файненшял Повст" розіслав був запити до всіх редакторів тижневих ґазет в Алберті й запитав їх чи уряд Ейбергарта був би знов вибраний, як би внедовзі відбулися вибори. Велика більшість редакторів відповіли, що як би всі інші партії ставили своїх кандидатів, то Ейбергарт виграє вибори. Ті редактори признають, одначе, що як би всі інші ворожі Ейбергартові партії обєднались і поставили спільних кандидатів, тоді могли б повалити уряд Соціяльного Кредиту.

УРОЖАЙ НА ЗАХОДІ 160,329,000 БУШЛІВ

32-ий річний звіт вінніпеґської "Фрі Прес" обчисляє цьогорічний урожай пшениці в західніх провінціях на 160,-329,000 бушлів. Це найменший збір від часу, коли Канада заняла перше місце у вивозі збіжжя заграницю.

Молотьба відбувається серед гарної погоди в північній Алберті і північно-західнім Саскачевані, де другий посів вівса після дощів у липні заповідає гарний збір, якщо не буде скоро морозів.

ЖОРСТОКА СМЕРТЬ

Шістьлітня дівчинка Йосифа Каррел померла від покалічень у шпиталі в Гемилтоні, коли в амбулянс, яким її везено до шпиталю, вдарило авто якогось Джіма Почічіо. Дитина захорувала на діточий параліж і амбулянс віз її з Сарнія зі швидкістю 140 миль, щоб якнайскорше доставити до "залізних легенів" у шпиталі. Було ще три бльоки до шпиталю, як сталася катастрофа. Від сильного удару двері в амбулянсі отворилися й дитина вилетіла з усею силою на вулицю, де розбила голову до трока з деревом.

Що нового на еспанських фронтах

На всіх еспанських фронтах крім північного запанувала тиша. Офензива армії ґенерала Франка на Ґіхон відбувається вже в швидшім темпі, відколи повстанці заняли важну гору Пахарес. Повстанча армія йде на північ гостинцем на Овієдо, натрапляючи на слабий опір дезорґанізованих астурійських оборонців. Упадку Ґіхону, останнього міста в руках червоних, сподіються при кінці місяця.

Повстанчі літаки збомбардували залізничу лінію між Барсельоною і Францією і зірвали кілька потягів. В Барсельоні оповістили, що залізничий рух з Францією припинено до дальшого повідомлення.

Большевики будують нову залізницю з Мадриду до Валенсії. Має бути готова до зими.

Пропав без сліду 32-ваґонний потяг з харчами, в дорозі з Барсельони до Валенсії. Червоний уряд є думки, що товар "розкупили" спекулянти, заки потяг прибув на місце призначення.

БУНТ АНАРХІСТІВ У ҐІХОН

В місті Ґіхон, одинокім порті еспанського большевицького уряду на північно-західнім побережжю Еспанії, вибух бунт анархістів під проводом Валерміно Томаса. Томас опанував місто й оголосив астурійську републику, цілковито незалежну від центрального большевицького уряду. Першим його кроком після перевороту було увязнення цілого червоного штабу північної армії, а також чужоземних військових експертів, котрі працювали в штабі. Більшу частину з них Томас приказав розстріляти. Рівночасно він дав розказ зібрати всіх полонених з армії ґен. Франка й помістити їх на осібнім кораблі а до штабу національної армії післав ноту з загрозою, що коли не перестануть обстрілювати Ґіхону, то він прикаже затопити корабель з полоненими.

Совітська Росія перекидає війська на хінську границю

Подорожні з Европи, що прибули залізницею через Сибір до Пекіну, оповідають про великі транспорти совітських військ і воєнних матеріялів на границю Монголії і Манджурії. Транссибірський експресовий потяг прибув на місце з великим опізненням, задержуваний у дорозі кілька разів, щоб пропустити вперед воєнні потяги з европейської Росії на Далекий Схід.

З Ню Йорку подають, що советсько-японська війна можлива на випадок дальшого походу Японців у глибину Китаю. Найбагатший японський фінансіст Гірозо Морі висловився, що Японія рішена продовжувати війну з Хінами навіть тоді, коли б у війну вмішалася "третя держава". Покищо Совіти узброюють хінську армію і шлють їй на поміч своїх фахівців.

ВЕЛИКІ ПОБІДИ ЯПОНСЬКИХ АРМІЙ У КИТАЮ

Війна між Японією й Китаєм ведеться на 2,000 - милевім фронті. По півночі оперують Японці у трьох хінських провінціях: Шантунґ, Гопей і Шансі, а праве крило сягає до Внутрішньої Монголії. Боєва лінія тягнеться 60 миль на південь від Пекіну і 40 миль на південь від Тієнтсіну.

Японці бомбардували столицю провінції Шансі, розгромили хінські армії в центрі фронту на полудне від Пекіну і загрозили новим хінським позиціям в провінції Гопей. Головні сили Японців у числі 60,000 війська перейшли ріку Чама й окружили 50,000 Хінців.

На фронті коло Шанґаю Японці відкинули Хінців з нових позицій на правім крилі, що спирається о західню частину Шанґаю.

Японські воєнні кораблі й літаки напастують Хінців у полудневім Китаю. Жах війни збільшує холера, яка загрожує міліонам населення Шанґаю.

Японська команда подає свої втрати під Шанґаєм на вбитих 905 і три тисячі раненими. Хінська команда обчисляє втрати Японців на 10,000 а свої на 30,000. Жертви обох сторін на північнім фронті невідомі.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕСПАНСЬКИЙ УРЯД ОСКАРЖУЄ РОСІЮ О РОЗБИШАЦТВО

18-го вересня штаб ґенерала Франка видав комунікат, у котрім ствердив, що в його посіданню находиться незбитий доказ, що російські підводні лодки атакували торговельні кораблі на Середземнім Морі. Той доказ буде представлений европейському комітетові неінтервенції. Комунікат подав також поємність російських субмарин.

У той спосіб Москва робить заколот в Европі, щоб поглиблювати й так великий хаос, та щоб не дати змоги европейським народам обєднатися проти комунізму.

ДЕЗЕРЦІЯ МОРЯКІВ ВАЛЕНСІЙСЬКОГО УРЯДУ

Торпедовець еспанського большевицького уряду Йоз Луїз Діяз заїхав до Англії на доки, де мають поробити йому потрібні направи. Однак усі моряки застрайкували й опустили корабель тому, що хотять служити ґен. Франкові, а не большевикам. Анґлійська морська поліція забрала їх зі собою, а анґлійський уряд має клопіт, бо не знає, що має з ними зробити.

ВІД РЕДАКЦІЇ

Жалуємо, що з огляду на два більші оголошення, не могли ми помістити в цьому числі всіх дописів та інших редакційних матеріялів.

Сесія албертійської леґіслятури на 24 вересня

Згідно з заявою премієра Ейбергарта надзвичайна сесія албертійської леґіслятури збереться на 24-го вересня. Премієр не сказав нічого ясного про те, що ця сесія мала би зробити. Однак догадуються, що метою сесії є поновне ухвалення уневажнених банкових законів. У такім сенсі пише "Сошял Кредит", офіційний орґан орґанізації соціяльного кредиту в Лондоні. Сесію попередить кавкус партії, який відбудеться 23-го вересня.

КАТАСТРОФАЛЬНИЙ БРАК ВОДИ В САСКАЧЕВАНІ

З Саскачевану, а особливо з околиць Мус Джо, надходять алярмуючі вістки про брак води. Міська рада Мус Джо радить безупину над проблемою, як дістати більше води. Мус Джо потребує найменше 1,000,000 ґальонів денно води, а тепер при найбільших зусиллях може дістати за ледви 850 ґальонів. Головний міський інжинір є тої думки, що лиш 4 цалі дощевого опаду може врятувати місто перед катастрофою.

Початок розколу між лібералами в Алберті

Частина ліберальної партії виступила проти лідера Ґрея.

Політичне положення в Алберті стає менш виразне кожного дня. Ще кілька тижнів тому можна було сказати, що формуються два табори: з одної сторони партія Соціяльного Кредиту, а з другої сторони всі ті, що з політикою Ейбергарта не годяться, отже, лібе рали, консервати, Ю.Ф.А., С.С.Ф. і новостворена Народня Ліґа. Бодай були спроби обєднання всіх тих партій.

Політичне положення в Едмонтоні.

Політичні події в Едмонтоні в останніх кількох днях вказують, що ледви чи дійде до того обєднання. Справа в тому, що на 7-го жовтня назначено

(Продовження на стороні 2.)

ВАЖНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

Зачинають приходити вже відповіді на Пресовий Контест Українських Вістей. Дехто з читачів присилає число обрахованих фасоль, але без грошей на передплату. Ще раз повідомляємо, що участь у контесті беруть лише ті, що разом з числом обрахованих фасоль пришлють найменше $2.00.

Адм. Українських Вістей.

Відновіть цілорічну передплату і дістанете вартісну премію - Календар "Українських Вістей" на 1938 р.

Як тобі судилося жебрати, стукай тільки у великі ворота.

НОТАРІЯЛЬНЕ БЮРО СТАРОКРАЄВИХ СПРАВ

Контракти, Повновласти, Метрики, Горожанські папери, Спадщини. Продає поле в Краю, колектує гроші, Шифкарти, Пашпорти, Перміти.
D. GERYCH, Notary Public, 416 Main St., 407 McIntyre, Winnipeg.

Дні Нагод В ІТОНА

В ЧЕТВЕР, ПЯТНИЦЮ И СУБОТУ, ВЕРЕСНЯ 16, 17 й 18.

Загляньте на останніх 12 сторін в "Едмонтон Буллетин" з середи, дня 16-го вересня.

Едмонтонські мешканці здиблять Летючки ІТОНА на сходах своїх домів.

"ПОПЛАТИТЬСЯ КУПУВАТИ В ІТОНА"

T. EATON C° WESTERN LIMITED

З НАРОДНЬОГО ДОМУ В ЕДМОНТОНІ

В суботу вечером, 18-го вересня, відбудеться в Народнім Домі **ФАМІЛІЙНА ЗАБАВА** для членів і прихильників. Початок 8.30.

В неділю вечером, 19-го вересня, буде виставлена на сцені Народнього Дому гарна комедія. Того ж вечора відчит.

Просимо о численну участь.

Заряд.

БОРОТЬБА З ПАРАЛІЖОМ ВІДНОСИТЬ УСПІХИ

Діточий параліж бушував у найбільших розмірах в Онтеріо, де було 1250 захорувань і 40 смертних випадків. З холоднішою погодою і завдяки інтензивній боротьбі лікарських кругів наступ пошести припинився.

В Манітобі нараховуть 100 занедужань, в Алберті 32, з того 4 в Едмонтоні. В Едмонтоні замкнено школи до 20-го вересня, а також заряджено десифекцію н о с а всіх дітей шкільного віку, починаючи від 3-го вересня.

По міських школах лікарі переведуть одноразове вприскування до носового проводу цинкового розчину.

СВЯТО В БРЕНДОНІ, МАН.

В неділю, 19-го вересня, відбудеться 33-літня річниця греко-католицької церкви в Брендоні. Преосвященний Кир Василій і кілька священиків прибудуть на це торжество.

Запрошується всі українські дооколичні парохії і поодиноких вірних взяти участь у цім святі.

Комітет.

КОНСЕКРАЦІЯ НОВОГО ЕПИСКОПА

Консекрація монсіньора Леона Неллиґена на епископа Пемброку відбудеться в Едмонтоні 28-го жовтня.

ЛІБЕРАЛЬНИЙ ЛІДЕР ДІСТАВ НОМІНАЦІЮ В ЕДМОНТОНІ

На зібранню представників консерватів і лібералів, котре відбулося в пятницю, 10 вересня вечером, одноголосно рішено номінувати спільного кандидата в особі І. Л. Ґрея, ліберального лідера на Алберту. Є це доповняючі вибори розписані в наслідок смерти Дж. Г. Вен Еллена.

ВЕЛИКЕ ВІЧЕ ПРОТИ СОЦІЯЛЬНОГО КРЕДИТУ В В КАЛҐАРАХ

Заходом Піпл'с Ліг Алберти скликано в Калґарах 9-го вересня велике протестаційне віче проти уряду Ейбергарта. На віче зявилося 8,311 людей. Говорили: мейор Дейвидсон, предсідник віча, І. Л. Грей, лідер ліберальної партії в Алберті, Д. М. Доґган — лідер консервативної партії в Алберті, Л. А. Кевено — президент промислової палати і багато інших. Всі промовці гостро критикували політику премієра Ейбергарта, котра — на їх думку — веде провінцію до руїни. Віче закінчилося резолюціями. Одна з них стверджує, що Ейбергарт уступив з премієра провінції й передав свій уряд майорові Доґлесові в Лондоні. Друга резолюція жадає від федеральних чинників і канадійської корпорації радіопередач здержання недільних промов Ейбергарта на політичні теми. Віче треба уважати за початок широкої пропаґанди проти партії соціяльного кредиту.

ТАКОЖ АЛБЕРТА ДАСТЬ ГРОШІ НА ПЕНСІЇ ДЛЯ СВОЇХ СЛІПЦІВ

Премієр Ейбергарт згодився взяти участь у домініяльнім пляні, котрий передбачує заосмотрення сліпих у пенсії. Ухвала албертійської леґіслятури в цій справі перейшла цього року в часі звичайної сесії, уряд вже заключив відповідний договір з домінією. Сліпих є в Алберті около 440, а з них около 90 не має жадних доходів і живе з нужді. Кожний з них одержить річно 200 долярів, а в випадку коли має родину, одержить $400 річно.

ЗАМІСТЬ ДАТИ РЕЛІФ КАЖУТЬ ЛАПАТИ КРІЛИКИ

До Франка Еліясона, секретаря Злучених Фармерів Канади, надійшло письмо від 150 Мадярів у сільськім окрузі Спіритвуд, Саск. Мадяри оповідають про свої недостатки й біду, а врешті оповідають про заходи дістати державну допомогу. Яке було їх розчарування, коли урядник муніципалу відповів, щоб вони "йшли лапати крілики", а не жадали релїфу. Це обурило Мадярів до глибини душі й вони тепер ходять по всіх усюдах зі скаргами. І кожний мусить признати їм рацію.

УКРАЇНЕЦЬ ПОМЕР ЧЕРЕЗ ЗАБАВУ

В Давфині, Ман., в українській греко-католицькій церкві відбувся похорон трагічно помершого Івана Кацпінця. Покійний помер від тяжкого потовчення, яке одержав у грі в "софт бал".

СОВЄТИ ПОМАГАЮТЬ КИТАЙЦЯМ А ЧЕХИ ДОСТАВЛЯЮТЬ ЇМ ЗБРОЮ

З тактичних оглядів Совєти не заявляють свойого становища в японсько-китайській війні отверто, але потайки через свого амбасадора в Нанкіні Богомолова заохочують маршала Чен Кай Шека до военних ділань проти Японії. Совєти обіцюють Китаєві військову поміч у виді достави зброї й совєтських летунів.

Дневник "Гочі Шімбун" повідомляє, що Совєти вже вислали д в і с т а літаків і летунських старшин до Нанкіну. Ті літаки вже брали участь у боротьбі з Японцями.

Др. Кунґ, міністр китайського скарбу, повернув до ЧСР, щоб занятись замовленням военних матеріялів у фабриках Скода. Французькі банки дали дали Китаєві грошевий кредит на 100,000,000 франків, а фабрики Скода эгодились дати товаровий кредит на ту саму суму.

Близнюки померли в день 100-літніх уродин. У Мемфіс, Злучених Державах, жили щасливі близнюки Джан і Джек Тетлер і дожили сотні літ. Місто дало бенкет з нагоди 100-літньої річниці уродин цих близнюків, які були майже однакові виглядом, вдачею, звичками, оженились оба одного дня, мали оба по три сини й по одній донечці, якщо слабували, то в той сам час і на ту саму хворобу й оба померли підчас того бенкету на удар серця.

ЗВІДОМЛЕННЯ ПРЕДСТАВНИКА ФІЛЬМОВОЇ КОРПОРАЦІЇ В. АВРАМЕНКА

1. Повідомляю Вельмишановне Українське Громадянство, що фільма (тимчасово) "Наталка Полтавка" скінчила свою туру у східніх провінціях і тепер відбудеться її тура в західніх провінціях. І так: Від дня 20-го вересня ц. р., до кінця жовтня фільма має обійти по більших містах провінції Саскачеван і Алберти — це тої копії, що буде висвітлюватися в театрах — копія (16 м.м.), що можна висвітлювати в народніх домах починає свою туру вже тепер у провінції Манітобі.

2. Провінція Манітоба вже не є під зарядом фільмової корпорації, а української спілки під назв. National Theatre Co. яка перебрала від нас цілу бизнесову справу, себто купила фільму "Наталка Полтавка", як 35 мм. так також 16 мм. копію з виключним правом висвітлювати її тільки в провінції Манітобі.

3. Хто бажав би з Українців в інших провінціях купити в нас 16 мм. копію для висвітлювання в своїй провінції, то прошу писати на адресу, яку тут подаю, або старатися стрінутись зі мною в тих містах, де буде фільма.

Дальша поїздка з фільмою "Наталка Полтавка"

Провінція Саскачеван: Ріджайна, Мус Джо, Саскатун, Беттлфорд, Принс Алберт, Канора, Йорктон, Мелвил.

Провінція Алберта: Мондер, Веґревил, Едмонтон, Калґари.

Всі інші міста, чи то околиці покищо годі нам точно окреслити, коли в них буде фільма. З уваги на це просимо наше громадянство слідити за оголошеннями, які будуть як в українських газетах (де й коли буде фільма), так також за місцевою пропагандою, що буде зроблена по містах.

М. Новак, представник.

По всякі інформації прошу писати:

M. Novak,
806 Main St., Winnipeg

ПОТРЕБУЄМО ДЯКОВЧИТЕЛЯ, який вів би Рідну Школу, хор світський і церковний і режісерував представлення. Першенство мають ті, що вміють грати на скрипці й мандоліні. Кандидат мусить бути Українець греко-католик. Платня згідно з умовою. Петентів просимо писати на адресу:

Ukrainian National Home
9620-109 Ave., Edmonton, Alta.

"ТЕПЕР Я МАЮ БАГАТО СИЛИ И ПОТУГИ"

"Я хочу подати до відома всім про те, що **Нуґа-Тон** зробив для мене", — пише п. П. Мотлюк, Нюарк, Н. Дж. — "Я маю вже 66 літ життя. Я був ослаблений. Я брав **Нуґа-Тон** і тепер я маю багато сили й потуги. Я чуюся міцним та сильним і можу виконувати денну працю. Моє здоровля є добре, а в ночі твердо сплю".

Нуґа-Тон це чудова медицина для старших чоловіків і жінок. Він дає їм нове здоровля і силу й потугу. Якщо ви вже старі й слабовиті, то безпеченно беріть Нуґа-Тон і завважте велике поліпшення на протязі кількох днів. Аптикар продають **Нуґа-Тон.** Якщо аптикар не має його в себе, скажіть йому щоб замовив його трохи від свого гуртового складу. Не беріть чогось подібного. Жадна медицина не може заступити місця **Нуґа-Тон.**

На запір **Уґа-Сол.** Ідельний середник на розвільнення. 50с.

НОВИМ СПОСОБОМ ЛІКУВАННЯ И ВАС ВИЛІЧИМО
(Специялістика задавнених недуг)

Лічимо: Ревматизм, параліж, нервовість, біль крижей, гемороїди, подвигання, недуги нирок, жолудка, мочевого міхура, скірні недуги й ріжні слабости. На листовні запити залучіть 3с марку. Урядові годнни: від 9 год. рано до 9 год. ввечір. Адреса:

A. YAREMOVICH, Naturopatic Physician
354 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. (Cor. Selkirk & Aikins)

DR. P. LOZĄ
Physio-Therapy
Лічення недуг скірних і внутрішніх, як: ревматизм, безкровність, подвигання, параліж і жіночі та мужеські недомагання.
633 Stella Ave. [near McGregor St.]
WINNIPEG, MAN.

PEACE RIVER HOTEL
10158-97 St., Edmonton, Alta.
Вигідні кімнати, умірковані ціни.
Даємо ріжні інформації.
ВАСИЛЬ НИЧИК, власт.

НА ПРОДАЖ

на Ванкувер Айленд 17 акрів землі. Є будинки, сад, пчоли, худоба, кури, сіно, бараболі, машинерія і все, що є на акрах. 200 кроків від школи. 5 миль від Нанаймо, асфальтована дорога. За $3,500. $2,000 готівкою, а $1,500 на 3-річну сплату.

Всі заінтересовані пишіть до:
Mrs. M. Citulski, 11304-89 St., Edmonton.

НА ПРОДАЖ

Хто закупить товар і знаряддя, має першенство до винайму будинку. Заінтересовані хай зголошуються до:
3 POINT SERVICE STATION
9520 Jasper Ave. Edmonton, Alta.
Phone 25653.

ТОРГОВЕЛЬНІ ЦІНИ В ЕДМОНТОНІ

13. вересня, 1937.

Пшениця —	
Но. 1 Нортерн	105
Но. 2 Нортерн	100
Но. 3 Нортерн	94
Но. 4 Нортерн	88
Но. 5 Нортерн	83
Но. 6 Нортерн	68
Фід	60
Овес —	
Но. 2 С. В.	35
Но. 3 С. В.	32
Ячмінь —	
Но. 3 С. В.	38
Но. 4 С. В.	38
Но. 5 С. В.	35
Жито —	
Но. 2 С. В.	68
Но. 3 С. В.	64

ЦІНИ ХУДОБИ

Бички —	
Добрі до вибраних	550—600
Звичайні до середніх	250—450
Ялівки —	
Добрі до вибраних	450—500
Звичайні до середніх	300—400
Корови	
Добрі до вибраних	300—350
Звичайні до середніх 250 і вдолину	
Бугаї	150—250
Годівник —	
Добрі до вибраних	300—400
Інші вдолину від	250
Телята —	
Добрі до вибраних	550—600
Середні вдолину від	500
Свині —	
Бекони	900
Сметана — доставлена молочарням	
Специяльна	26
Но. 1	24
Но. 2	21
Без ґрейду	11
Яйця — Гуртівники платять за посилки з фармів:	
Великі А	21—24
Середні А	20—22
Ґрейд Б	13—15
Ґрейд С	11—14

ЗБІЖЕВІ ЦІНИ В ВІННІПЕҐУ

13. вересня, 1937.

Пшениця —	
Но. 1 Гард	129
Но. 1 Нортерн	129
Но. 2 Нортерн	123
Но. 3 Нортерн	118
Но. 4 Нортерн	111
Но. 6 Нортерн	91
Но. 5 Нортерн	107
Фід	85
Трек	124
Ячмінь —	
Но. 3 С. В.	56
Но. 4 С. В.	54
Овес —	
Но. 2 С. В.	49
Но. 3 С. В.	48
Жито —	
Но. 2 С. В.	87
Но. 3 С. В.	85

Гідна Довіря

ALBERTA PACIFIC GRAIN CO.
LIMITED
Лайсенсовані й Забондовані в Раді Збіжевих Комишенерів.

МАЄМО ВСЯКОГО РОДА СКЛАДОВІ ЧАСТИ ДО РАДІЯ

як для відбирання, так і для передавання в старих і нових радіях. Направляємо яке небудь радіо. Тільки пришліть нам машину з радія і голосник. **Наша ціна є $1.50 за роботу. Матеріял окремо.** Не робить ріжниці кілько часу забере нам робота—годину чи 10 годин праці—наша ціна все одно лиш $1.50.

Ця оферта є лиш для людей на фармах. Адреса:

BEACON RADIO SERVICE
855 MAIN STREET Phone 94860 WINNIPEG, MAN.

FEDERAL

Запрошуємо фармерів відвідувати наші елеватори й поговорити з нашими агентами про торги збіжжя.

Federal Grain Limited
Winnipeg Calgary Fort William

АДВОКАТИ

J. E. BASARAB, LL.B.
АДВОКАТ І НОТАР
полагоджує справи канадійські і старокраєві.
41 Gariepy Block
Tel. 21643 Edmonton, Alta.

Адвокат і Нотар
ЮРІЙ ШКВАРОК
веде свою канцелярію в
Mundare, Alta.
Полагоджує всі справи канадійські і старокраєві.

ПЕТРО ГРЕЩУК B.A., LL.B.
Адвокат і Нотар
Веде канцелярію спільно з
Tighe & Wilson
перепроваджує справи цивільні й кримінальні у всіх судах
716 McLeod Bldg. Edmonton
Telephone 28196

Harvie, & Yanda
Адвокати й Нотарі
202 Bank of Toronto, Edmonton
Можете писати до нас по укр.

P. A. MISKEW
M.A., LL.B.
Адвокат і Нотар
Веде канцелярію у спілці з
SHORT & CROSS
2nd Floor Bank of Nova Scotia Bldg
Edmonton, Alberta.
Телефон 21151.

ПОХОРОННЕ БЮРО
Обслуга в день і в ночі.
Ціни умірковані.
L. THERIAULT
1270 Laprairie St., Montreal Que.
Tel. WIl. 15560

ДЛЯ ВАШИХ УСЛУГ
Знатоки в перевожуванню річей. Криті й тягарові вози.
Alberta Motor Express and Transfer
10332—104th St. Edmonton, Alta.
Тел. 26522. Тел. уночі 72569

McDERMID'S
PORTRAITS OF DISTINCTION
PHONE 25444

Специялісти в виготовлюванні рецепт за низький кошт.

Kelp-Tone

Життєдайна природна морська пожива, багато в йодину і інші мінерали (конечні для доброго обігу крови).

Найцінніші для привернення життєздатности для тих, що терплять на перемучення й отяжіння.

$1.00 за 100 піґулок.
$1.75 за 200 піґулок.

Western Pharmacy
10310 - 101 St. Edmonton, Alta.
Під проводом аптикаря В. Середи, B.Sc.

СМАЧНІ И ДОБІРНІ СТРАВИ В КОЖНІЙ ПОРІ ДНЯ І НОЧІ В
Georgia Cafe
на розі 97 Street & Jasp-- Ave., Edmonton.
СКОРА И ЧЕСНА ОБСЛУГА!
УМІРКОВАНІ ЦІНИ!
Спробуйте, а будете нашим сталим гостем.
ГРИГОРІЙ ЗАВАДЮК, управитель.

EMPIRE HOTEL, 10246-96 Street
Кімнати, зимна і гаряча вода. Вигоди.
К. Гудима, власник.

ЛІКАРІ, ДЕНТИСТИ

ДР. ІВАН ОРОБКО
Лікар і Оператор
807 Moser Ryder Building
Edmonton, Alberta.

ДР. В. С. НЕВЧАС
M.D., L.M.C.C.
український лікар, акушер і оператор
Пересвітлення лучами.
DR. W. S. NIEWCHAS
441 Tegler Bldg., Edmonton.
Office Phone 23132 Res. Ph. 71070

Др. ЙОСИФ БУЛАНЖИ
лікар і оператор
ліценціят на домінію Канаду Медичною Радою Канади.
Boulanger Bldg. Edmonton
Телефон 22009.

Office Tel. 24543 Res. Tel. 73158
ДР. І. ВЕРХОМИН
Лікар і Хірург.
Пересвітлення проміннями Рентґена (*X-Ray*) і Діятермія.
DR. J. VERCHOMIN
423 Tegler Bldg., Edmonton, Alta.

ДОКТОР И. МЕҐАС
Оператор, Лікар, Акушер
10164A — 101 ST., EDMONTON
Suite 201 Kitchen Blk. Phone 24645

ДР. ЮРІЙ ДРАҐАН
D.M., C.M., L.M.C.C.
Лікар, Акушер і Оператор.
Член Домініяльної Ради Лікарів з практикою по шпиталях у Рочестер, Филаделфії, Бостоні, Ню Йорку та Балтімор.
611 Canada Bldg., Saskatoon, Sask.
(коло сіенарської стації).

ОФІЦІЯЛЬНИ ЛІКАР
1-го і 3-го Відділів Брацтва Запомогового св. Николая
DR. N. BOWDEN
лікар і оператор.
Урядові години:
2 до 5 попол. і 7 до 8 веч.
788 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.
Phone 51377 Res. Pohne 52834

Тел. офісу 22411. Тел. дому 82350
DR. B. N. SHLAIN
дентист
Екс-Рей (фотоґрафія) і ґаз для заморювання зубів
428 TEGLER BUILDING
EDMONTON, ALTA.

ЯК ХОЧЕТЕ ЇСТИ, ТО ЗАЙДІТЬ ДО
Plaza Cafe
9755 Jasper Ave.
Phone 21989
А ПЕРЕКОНАЄТЕСЯ, ЩО НАШІ СТРАВИ НАЙЛІПШІ!
Зайдіть, попробуйте, а певно будете вдоволені. — Специяльні старокраєві страви кожної суботи й неділі. — Обслуга скора і чесна.
В. ШПІЛЬ, властитель.

ALBERTA TANNERY
6125-129 Ave., Noth Edmonton, Alta.
Приміщена на Стокярд дорозі при Форт Трейл.
Гарбарі ременю на упряж і лейси, сировець і роьбів. Найнижчі ціни. Український Управитель.
Пишіть по цінник.

ПАМЯТАЙТЕ що НЕМА НЕВДОВОЛЕНИХ ВЛАСНИКІВ!
Купуйте вживані авта в нас. За кожне авто що поверх $300.00, ми гарантуємо 50—50.
KENNS SERVICE GARAGE LIMITED
Продавці авт Chrysler і Plymouth та троків Fargo
102nd St. і 109th St., Edmonton

З близька і далека

Ходять нестверджені вістки, що домініяльний уряд приготовляє поправку до закону званого Джоджес Ект. Поправка мала б обмежити вік суддів до 75 року життя.

Премієр Ейбергарт зістає заприсяжений 15-го вересня як правний дорадник (атторней дженерал) албертійського уряду. Так він займає три важні пости: є премієром, міністром освіти і ґенеральним правником.

Нема ані одного канадійського корабля на водах Середземного Моря й тому канадійські інтереси не може нарушити ніяка таємнича субмарина, — заявив премієр Мекензі Кінґ.

Саскатунська торговельна рада ухвалила поробити всякі можливі заходи, щоб Форд або Крайслер збудували в Саскатуні фабрику авт. Це улегшило би дуже фінансове положення міста забираючи безробітних до праці.

Гетьманська організація в Америці купила новий літак "Київ", фірми Стинсон, скорости 150 миль на годину.

Припинення двох часописів. Румунська влада припинила українські часописи "Самостійність" і "Самостійна Думка"

За слухання большевицького радія, яке ширить погубну комуністичну аґітацію, німецькі власти строго карають. В Гамбурґу засудили саме за те одного Німця на 6 літ вязниці а інших по 1—2 роки.

Число католиків цілої Британської Імперії виносить 18,500,000. В самій тільки Англії є їх 6,389,000, в кольоніях в Азії 5,113,000, в Канаді 3,665,000 в Африці 1,952,000.

Совіти достарчили Китаєві 362 літаків, 200 танків, 450 гармат і 1500 тяжких машинових крісів. Зате Совіти одержали ріжні концесії на терені північного Китаю. Такі вісти принесла японська преса.

Хінці по цілім світі збирають гроші на боротьбу з Японією. В однім лиш Саскатуні вони зібрали й післали до Старого Краю $2,500. Солідарність, якої бракує Українцям.

Самогубство 15-літнього хлопця В Борщеві повісився 15-літній Василь Білавка. Він украв 10-літній Анні Попелюк 94 гр. і зі страху перед карою поповнив самогубство.

В Саскачевані є така катастрофа з пашею, що саскатунська молочна рада підвищила ціну молока на 1 цент за літру. В цей спосіб Саскатун хоче запевнити собі доставу молока.

Пресовий король англійської преси, лорд Ротермір, котрий приїхав на короткий побут до Канади, сказав слідуюче: "Оскільки не буде нової світової війни, добробут Канади є запевнений на багато років.

В Ню Бронсвику лютувала страшна буря. Дахи зривано, дерева вириванo з корінням. На якийсь час комунікація між цею провінцією і Новою Скошією була цілком перервана.

Албертійська леґіслятура буде мати своєрідний рекорд відбувши сесію, котра пічнеться 24. вересня. Це буде третя зряду сесія цього року, хоч дотепер був лиш один онтерійський парлямент, що мав в однім році три сесії.

Наука в публичних школах Едмонтону пічнеться 22 вересня, оскільки не буде нових випадків діточого паралїжу.

Торговельні переговори між Канадою й Росією є в повнім ході. Рівночасно Росія провадить такі переговори з іншими домініями британської імперії.

У полудневімКвебеку падають великі дощі, котрі спричинили повінь. У декотрих місцевостях вода сягає понад одну стопу. Комунікація переводиться автами.

Безробітні Саскачевану по міських центрах одержуть підвищення реліфу на закупно поживи на 10 процент. Це зарядження стоїть у звязку з тим, що ціни споживчих товарів значно пішли вгору.

Католицькі священики в дорозі на північ. Корабель католицької місії "Тереса" приїхав до Полюлек Айленд на півострові Мелвил. Його спровадив літаком о. Павло Шульте, славний "літаючий священик".

Гостинець між Албертою і Британською Колумбією збудують на слідуючий рік — заявив міністр Крірар. Цей гостинець буде мати велике господарське значіння для обох провінцій.

ГУМОР

У лікарській ждальні сидять два малі хлопці.

— Що вам долягає? — питається якась пані.

— Я проковтнув галку й лікар мусить витягнути її.

— А ти товаришиш приятелеві? — питається пані другого хлопця. — Це дуже гарно.

—Ні, прошу пані, ця галка є моя!

* *

Малий Юрчик відвідав з мамою зоольоґічний город.

— Юрчику, чи хотів би ти так гарно співати, як цей птах? — питається мама.

— Я, мамцю, волів би випускати воду носом, так як цей слон.

Відновіть цілорічну передплату і дістанете вартісну премію - Календар "Українських Вістей" на 1938 р.

Анґіна - осіння недуга

Наглі зміни теплоти, простудження зіпрілого тіла чи теж перемочення ніг, це головні причини захворінь на анґіну. Найбільша кількість захворінь припадає на весну й під осінь. Анґіна має кілька видів. Говоримно, наприклад про шкарлятинову чи дифтеритову анґіну. Найчастіша форма це т. зв. прищикова анґіна, що проявляється в побаґровнні горлянки, побільшенням залоз (миґдалів) і в білій висипці на них. Всі роди анґіни викликують гарячку. Найвищу гарячку викликує т. зв. прищикова анґіна.

Крім місцевих обявів у горлі, себто болів при проковтуванні, які ростуть разом зі збільшуванням пухлини миґдалів, хворий на анґіну відчуває сильний біль голови й ломання. Буває, що оті загальні обяви виступають на перший плян і тоді хворий не жаліється на біль горла.

Хворий сам може розпізнати анґіну, однак без лікарської помочі не буде знати, яка це анґіна. А розпізнати рід анґіни конче треба, бо нераз від того залежить життя пацієнта. При кожній анґіні треба подумати про дифтерит. При ствердженні дифтериту, особливо коли хвороба треває вже 2—3 дні, належить примінити застрик відповідної сировиці. Спізнений застрик не завжди врятує хворого.

Анґіни не вільно легковажити. Не вистарчить — як це загально думають — прополокати горло, зажити кілька порошків асперини. Треба хворого передовсім покласти до ліжка й не дозволити вийти з нього, доки не щезнуть прищики чи плями в горлі й не опаде гарячка.

Увесь час слід примінювати дієту, пливку, або напівпливку; чай, каву, молоко, кашку, біскети. Коли докучає спраґа, робити хворому цитринову лемоняду. При збільшенім опуху миґдалків, треба покласти на шию теплий компрес. Що до ліків — треба слухати доручень лікаря.

Анґіна часто спричинює ускладнення в ділянці серця, ставів і нирок. Контроля нирок після анґіни конечна, тому поручається провірити моч.

Хворе горло не вільно зачасто полокати, от так раз на дві години. По анґіні вистерігатися простуди, бо легко можна поворотно захворіти. На всякий випадок без лікаря не обійдеться.

Запалення рота і язика

Таке запалення викликують звичайно бацилі, що находяться на зіпсутій паші. Але буває теж, що худоба дістає таке запалення і з інших причин. От, приміром, з колючої ячмінної остини, рослинних вошей, трійливих рослин, колючої мочароватої паші, гнилого сіна й т. п. Худоба хора на таку недугу має зачервонілу слізницю. В слиниці творять ся малі міхурці. З часом вони тріскають і повстають ранки в роті. На зовні та недуга обявляється тим, що худоба сильно слинить і тратить охоту до їжі. Заки хору штуку лікувати, треба перш за все устійнити причину недуги. Хорій штуці не давати твердого корму, лиш мягкий і плинний, от приміром, свіжу зелену траву й отруби. Дома зробити таке лікарство: переваренoї води пів кварти, винного оцту пів склянки, меду чверть склянки, кухонної солі одну ложку. Добре те все вимішати. Тією мішаниною промивати хорій штуці рот три рази денно. Промивати деревяною лопаткою обгорненою чистою шматиною. Замість кухонної солі можна дати до тої мішанини ложку паленого галуну, але тоді не до пів кварти води, а до цілої кварти. Лічничу мішанину можна теж зробити з одної ложечки таніни і склянки гарячої води. Те все добре вимішати, проходолити і вживати на день до два- або тр[и]разового промивання рота.

Факти про Банковість в Канаді

Перша із ряду промов, що її виголосив Вернон Новлс від імени Чартерованих Банків у Канаді, через усі радієві стації в Алберті у вівторок вечером, 7-го вересня, між год. 10.15 і 10.30 і в середу, 8-го вересня, в день між год. 1.15 і 1.30.

Перша промова пояснює що то є Кредит... Пояснює що є Банк... Заповідає теми слідуючих промов... Обговорить крик про "Монополь" і хто є власниками Банків

Канадійські Чартеровані банки розкажуть вам через мене факти про Канадійські Банки і банкову систему в Канаді в ряді не-політичних, не-полемічних бесід, з котрих ця є першою. Багато є баламуцтва відносно банків і їх господарки. Ми віримо, що ті, які критикують банки, є зовсім щирі і сподіємось, що коли ми будемо розповідати правду про господарку Канадійських Банків, що й мені не будуть відмовляти цілковитої щирости.

Безперечно в Алберті є широко розбуджене зацікавлення й бажання між людьми дістати правдиві інформації. Видвигнемо багато важних справ і ми хочемо дати відповіді, які є правдиві й докладні. Розумні люди звичайно волять мати **всі** факти й аж тоді виробляють свої власні погляди, отже маємо добру підставу вірити, що матимемо багато слухачів.

Вияснення, яке ми хочемо дати відносно господарки канадійських банків — є відповіддю на виразне публичне домагання і мушу повторити, що ми не поборюємо, не ставимо опору, ані не лучимося з жадною політичною партією. Канадійські Чартеровані Банки не мають наміру сперечатись і предкладають свою сторону справи без горячкування і сварки, бо кожна справа, що вимагає для власної оборони образи других — дійсно мусить бути хиткою.

Одним із головних питань відносно банкової господарки є, самозрозуміло — справа кредиту. Отже зясуємо вам коротко, що таке кредит, бо дехто помилково говорить, що ми маємо монополь на право давати кредит. Розуміється, того права ми не маємо. Ми навіть не маємо монополю на ведення банків. Якабудь ґрупа відповідальних людей на Заході чи на Сході, може зачати банк. Ми розповімо вам про те пізніше. Фабриканти дають кредит гуртівникам. Гуртівники дають кредит склепарям. Склепарі дають кредит покупцям, а Канадійські Банки дають кредит, щоб влегшити продукцію, перевезти й продати продукти та доставити товар і услугу.

От незадовго албертійські фармері будуть возити збіжжя до елеваторів. Як би вони мали чекати, аж їх збіжжя дійде до Ливерпулу і доки гроші дійдуть до них назад, то прийшлося б їм довго чекати. А так через кредит, який дають банки, фармері можуть дістати готівку в місцевих елеваторах таки зараз. Одиниці зичать гроші одні другим — фармер визичає гроші свому сусідові.

Візьмім за взірець двох фармерів. Геррі Бравн, скажім, має $500 на щадничій книжечці у своїм найближчім відділі Чартерованого Банку. Його сусід, Виллям Джонс, добрий фармер, але не має готових грошей. Він рахує собі, що як би мав $250, міг би купити свині, підгодувати їх, продати і трохи заробити; отже їде він до Геррі Бравна і просить, щоб той позичив йому $250.

Пан Бравн знає, що Джонс порядний чоловік, що можна повірити йому і що він дістане свої гроші назад з малим процентом, іде до банку, вибирає $250 зі своїх $500 і дає їх свому сусідові. Пан Джонс купує свині, годує їх, продає, заробляє трохи на них і віддає Бравнові назад його $250 з процентом, на який вони погодилися.

Як би Джонс не знав був сусіда, що міг і хотів йому помогти, то міг був піти до менеджера найближчого банку і, при подібних обставинах, міг дістати позичку з банку.

Отже вкладки такі як Бравнові $500, є головною основою банкових кредитів. Геррі Бравн це один із поверх трьох міліонів девятьсот тисяч осіб у Канаді, які мають на своїх щадничих книжечках у канадійських банках поверх Один Біліон, пятьсот сімдесять міліонів долярів. Отже фактом є, що великі суми, які є в обороті при будові цього краю, складаються якраз із отих збірних ощадностей тисяч людей ріжних занять, які завдяки своїй праці й запопадливости потрапили зложити малі ощадности.

Пересічна вкладка в канадійських чартерованих банках виносить около $380. Бодай було $380 дня 31-го жовтня, 1936, як це виказано в офіціяльнім звіті до парляменту. Такі звіти дається періодично урядові і Банкові Канади. Це є заприсяжені звідомлення банкира й вони є відомі суспільности через парлямент і часописи. Як би менеджер банку дав фальшивий звіт, він може піти до тюрми. Такі кари є зазначені в Банковім Законі.

Як Геррі Бравн дістав $500, які він мав зложені в банку? Скажім, що він їх дістав за свою пшеницю. Можливо, що він зачав як гомстедовець, ризикуючи $10, щоб доробитись і по трьох роках тяжкої праці він дістав патент. Він це зробив; заробив тих $500 в поті свого чола, поборовши початкові трудности на гомстеді.

Тих $500 це **одна** щаднича вкладка, на яку гроші не були позичені.

Коли я говорю про трудности на гомстеді на цій чудовій західній землі, я говорю з чуттям і зі співчуттям та зрозумінням, бо ж я сам, у 1909 р., взяв гомстед на північ від Бассано і мусів сам робити собі дорогу до мого гомстеду, недалеко Генд Гиллс, їдучи туди волами. То було перед тим, заки побудовано лінію Ґус Лейк на Кенедіен Нортерн, а тепер Сіенар зі Саскатуну.

Я знаю що значить посуха, бо в тім році ми не мали дощу й не було урожаю на просторі між Бул Павнд і Беррі Крікс. Я бувало стояв на горбі й дивився, як дощеві хмари гнали понад ріку по обох боках, сім-вісім миль від мене, і навіть одна капля дощу не впала на суху землю, яку я обробив. Тифозна гарячка на самітній прерії, де найближчий сусід був милі від мене — все те унеможливило мені продовжати господарювання.

Гадаю, що на Заході я говорю до людей, яких знаю. З гомстеду я пішов до праці при ґазеті, наперед як репортер в Принс Алберт, Саск., Ріджайні й Вінніпеґу; потім став редактором у Вінніпеґу; отже бачите, що започаткував я свою карієру на Заході і промовляю до вас не лиш як директор банку. Промовляю до вас також як один з тих, що знають ваші трудноці із власного досвіду, як поселенець, що має дійсне спочутливе зрозуміння людей і справ цеї провінції.

Не згадую тих річей для самохвальби. Хотів би я, щоб ви гляділи на мене, як на одного зпоміж себе. Я переконався, що фінансисти не мають що таїти. Порядна, безпечна банкова господарка що забезпечує фонди людей, вимагає постійної праці; жаден менеджер банку або банковий урядник не може совісно виконувати свою працю і ще знайти час увихатися по мітинґах у краю, щоб інформувати публику. Так отже я піднявся завдання представити наші факти просто, свобідно, ясно і докладно. Хибно є говорити, що банки зовсім не дбають про добру опінію в суспільности. А що вони дбають, то якраз тому я є осьтут — як офіційний представник канадійських чартерованих банків.

Я говорив вам про Геррі Бравна і Виллями Джонса, як сусідуючих фармерів, і сказав вам, як між ними оперує кредит. А тепер дозвольте мені представити інший образець банкового кредиту. Хочу вам оповісти правдиву подію, що сталася кілька місяців тому в албертійськім містечку, а яка показує, як то банковий кредит для купця приносить добро також консументові.

Я розмовляв з менеджером банку, в якого відділі ця подія сталася, і він сказав мені: "Банковий кредит помагає кожному в цій країні." Не згадуючи імен, він розказав мені про позичку $3,000, яку той банк дав день передше купцеві. Банкир мені сказав: "Той чоловік хотів $3,000, щоб заплатити кілька билів, від котрих гуртівники давали йому 5 процент опусту (заощадження $150), якщо він заплатить перед 10-им місяця. Я спитав його — сказав банкир — на як довго він хотів грошей, а купець відповів, "На трицять днів". Я спитав його, як він думає сплатити позичку в 30-х днях, і купець відповів, "Бо через ту знижку і мій звичайний прибуток я можу товар пустити на продаж, знизити мої ціни для покупців, притягнути нових покупців, створити доброзичливість, дістати мої гроші назад і звернути позичку банкові."

Продовжуючи, менеджер банку спитав мене — "Що є з банковим кредитом? За $15 заплачених банкові за "рент" грошей, купець заощадить $150 на своїх билах, а частиною заощадженого поділиться з публикою."

Думаю, що кожний зрозуміє і радо признасть, що мужчина, жінка чи дитина, що має щадничу вкладку в банку, мусить кожного часу бути свідома, скільки разів іде до банку, що він чи вона може вибрати свій депозит вцілости і з відсотками. Ніякий банк не може сказати вкладчикові, який скоро хоче грошей: "О, пане Джонс, ви не можете дістати ті гроші, бо ми позичили кредит опертий на них, іншим, без запоруки, й ми не можемо дістати їх назад." Коли **ви** депозитор, **ви** знаєте, як ви будете почуватися в такім випадку.

Що є банк? Понад усе інше, банк це місце, де ви або ваші діти можуть іти і вложити свої гроші з цілковитою певністю, що кожного разу, як тільки забажаєте, ви зможете їх вцілости дістати назад, ненарушені і з процентом.

Хочу вам навести слова покійного лорда Сновдена, давніше Филипа Сновдена, великого соціялістичного міністра скарбу у британськім робітничім уряді на чолі з Ремзеем Мекдоналдом. Лорд Сновден у 1935 році сказав: "Коли б банки були націоналізовані, то й тоді мусіли б бути ведені, як тепер, щоб надалі задержати виплатність."

У дальших промовах через радіо зможете почути від декотрих албертійських банкових менеджерів, котрі були вашими співробітниками, сусідами, товаришами-співгорожанами і приятелями через десять, пятнацять, двацять або трицять літ, а навіть довше. Ми вам покажемо, як повстали банки, хто їх власником, що вони роблять, що можуть зробити, а також чого не можуть зробити і чому. Ми виснимо їх відповідальність. Маємо намір обговорити їх місце в суспільности. Грошеву теорію "рідкою воздуха" або "фонтанового пера", що теж буде одною з наших тем. Обшириіше обговоримо "кредит". Скажемо про зиски банків. Докладніше задержимося над криком про "монополь". Обговоримо казку, що ми є частиною "Міжнародного Кола".

Ніякий рід бизнесу в цілій Канаді не веде свого діла під так строгими законами, так безупинною державною контролею і так докладним наглядом парляменту як канадійські чартеровані банки. Цеї справи торкнемося опісля. Вірю що ви будете нам прислухуватися, бо канадійські чартеровані банки мають довіря до доброї волі населення, котре бачить факти і думає власним розумом.

Можете дістати надруковану копію цеї промови в найближчім вам бренчу одного з канадійських чартерованих банків. Кожний з урядників охочо дасть вам примірник особисто, або найближчий ваш банк може вам післати поштою.

Ми знову будемо промовляти на радіо від 1.15 до 1.30 завтра пополудні через цю саму стацію і кожного вівтірка ввечір і в середу вполудне, поки не скінчимо цих коротких промов про банки. Ви слухали Вернона Новлса, представника канадійських чартерованих банків.

Стежіть за датою й часом оголошення слідуючих промов на радіо.
Ця і наступні радіопромови будуть поміщені в цім часописі.

Канадійські Новинки

Початок розколу лібералів в Алберті

(Продовження зі сторони 1.)

доповняючі вибори в Едмонтоні, на місце ліберального посла, покійного Вен Еллена. Провідники нової партії—Народня Ліга — старались обєднати в тих виборах всі ворожі Ейбергартові групи й постави ти одного спільного кандидата від імени партії ліберальної, консервативної, Ю.Ф.А. і Народньої Ліги. Довгі мітінги представників усіх тих партій покінчилися остаточно на тім, що всі вони погодились, щоб запросити на кандидата Ґрея, якого вибрано недавно лідером ліберальної партії в Алберті. Ґрей мав би бути кандидатом від усіх тих партій.

"Едмонтон Буллетин" проти Ґрея.

Ґрей приняв запрошення. Та його рішення якраз було початком розколу між лібералами, бо частина ліберальної партії не хотіла ніякої злуки з іншими партіями. Ліберальний щоденник "Едмонтон Буллетин" започаткував гостру нагінку на провід ліберальної партії, а особливо гостро виступив проти Ґрея. "Буллетин" пише в редакційних статтях на першій стороні, що Ґрей у першій мірі ніколи лібералом не був, і що його хитро накинули партії ліберальні посли. "Буллетин" каже, що Ґрей не має політичного досвіду, а тому дався підманути лідерам Народньої Ліги, яку, по словам "Буллетина", створили капіталісти. Отже, пише та ґазета, коли Ґрей пішов на угоду з іншими партіями, то цим він підриває повагу ліберальної партії і та ґазета кличе, щоб вірні ліберали не допустили до обєднання з консерватами та іншими.

Ліберальна конвенція може вияснити положення.

В міжчасі, ліберальна партія в Едмонтоні заповіла номінаційну конвенцію на 20-го вересня й тоді мають вибрати ліберального кандидата. Імя Ґрея буде на виборчих картках. Якщо конвенція вибере кандидатом Ґрея, тоді на нього будуть голосувати консерватн, Ю.Ф.А., члени Народньої Ліґи, може й С.С.Ф., які не ставлять свого кандидата, і частина лібералів. А лиш частина лібералів дасть на Ґрея свій голос тому, бо майже певним є, що ліберали, які є проти злуки Ґрея з іншими партіями, поставлять свого, може "чисто" ліберального, а може незалежно-ліберального кандидата. Розуміється, що цей розкол між лібералами в Едмонтоні буде мати вплив також на лібералів у цілій провінції, які поділяться — одні за Ґреєм, другі проти нього.

З другої сторони, коли б Ґрей не дістав ліберальної номінації, тоді консервати, Народня Ліґа, Ю.Ф.А. та інші групи — поставлять свойого спільного кандидата.

Сошял Кредит чекає.

Сошял Кредитники очікують, що вийде з теперішнього замішання. Як до виборів піде кілька кандидатів, тоді Сошял Кредитники поставлять і свойого, бо сподіються, що в тім випадку голоси їхніх противників будуть розбиті і їх кандидат матиме нагоду вийти.

ЛІБЕРАЛЬНИЙ ПРОВІД В ОТТАВІ ЗАНЕПОКОЇВСЯ АЛБЕРТОЮ

Провідники ліберальної партії в Оттаві є дуже прибиті кроком свого провінціонального лідера, І. Л. Ґрея, котрий не хотів прийняти номінації в едмонтонських виборах з рук ліберальної партії, а прийняв з рук "Юнайтед Кенада Парті" — консервативно - ліберальної коаліції. Це тимбільше вдарило провід, що "Юнайтед Кенада Парті" є звичайною філією консервативної партії. В кругах албертійських лідерів панує повна дезорієнтація і є щораз більше голосів за цілковитою реорганізацією партії в Алберті.

Консервативні кола Алберти дуже тішаться хаосом у рядах лібералів і приписують свій успіх візиті Р. Б. Беннета. "Р. Б." — кажуть вони — "дійсно добре знає свою Алберту."

СПІЛЬНІ ПАСОВИЩА В САСКАЧЕВАНІ

В цім часі йде в Саскачевані гарячкова акція перемінювання посушних околиць у спільні пасовища. Акцією кермує уряд. В округах Леніґен, Ленґгем, Маріпоза, Диндерн, Тросекс, Бродерик і т. д. обгороджують великі частини дотепер управної землі. На другу весну на великих просторах будуть пастися коні й худоба.

ПШЕНИЦЯ НА ЗАХОДІ ВАРТУЄ 171 МІЛІОНІВ ДОЛЯРІВ

Статистичне бюро Еванса у Вінніпеґу оцінює вартість цьогорічної пшениці в західній Канаді на $171,232.000. Хоч збір 164,000,000 бушлів є найменший від 1914 року, то вартість його найвища від 1929 року, за виїмком 1936 року.

АЛБЕРТА ТАКОЖ ХОЧЕ НАВОДНЕННЯ СУХИХ ОКОЛИЦЬ

Албертійський уряд вніс подання до Домінії з жаданням заложити у цій провінції спільні пасовиська і іріґаційні греблі в околицях, котрі найбільше терплять від посухи. Заложення пасовиськ і гребль має коштувати $200,000. Подання вже є перед Ґардинером, доміняльним міністром рільництва, і від него залежить, чи будова буде почата і скінчена ще цеї осени.

ОРЕНДЖМЕНИ ПРОТИ ГЕПБОРНА

Велика Льожа Оренджменів, організація протестантсько-масонська, видала відозву до своїх членів в Онтеріо з зазивом голосувати в виборах 6. жовтня проти премієра Гепборна. Маніфест підписав великий майстер льожі, Миллер. Він пише: "Голосувати за премієром Гепборном і його кандидатами, котрі піддержують несправедливе законодавство про сепаратні школи, значить голосувати за сепаратними школами. Ревізія податкової системи, котра хоче злучити всі шкільні податки в один фонд, буде обернена на користь римо - католицьких шкіл."

РІДКА ОСІНЬ НА ЗАХОДІ

Канадійський захід тішиться гарною осінню з літньою температурою. Дотепер не було ні одного приморозку, то ж усе зелене. Починають жовкнути листки декотрих дерев, скорше від старости ніж від холоду. По обчисленням доміняльного Рільничого Атлясу пересічна дата морозу, яка в степових провінціях убиває рослинне життя, припадає на 2-го вересня. Подібна осінь була ще 1918 року, а старі люди кажуть, що 1907 року.

ЧИ ЕСКІМОСИ Є ІНДІЯНИ?

Найвищий суд Канади має рішити трудну правну проблему: Чи Ескімоси є Індіяни. Квестія виринула у звязку з тяжким положенням Ескімосів, котрі живуть на далекій півночі. Уряд Квебеку одержав прошення, щоб провінція допомогла Ескімосам, котрі находяться в останній нужді. Перед урядом стало питання: Чи Ескімоси є Індіяни, чи ні. Коли вони Індіяни, їм не належиться реліф, лиш спеціяльна допомога й опіка. Коли ж вони не Індіяни — їм належиться звичайний реліф. Питання було за трудне й тому уряд віддав цю справу Найвищому Судові.

Японські жовніри за барикадами на вулицях Шанґаю.

САСКАЧЕВАНСЬКИЙ УРЯД ВИКУПОВУЄ НОТИ У СВОЇХ УЧИТЕЛІВ

Міністр освіти саскачеванського уряду Естей переводить акцію викуплення учительських нотів, які учителі одержали до 1-го січня, 1935 р. Однак уряд викуповує лишень четвертину нотів на суму $175,000. Ноти вже продані не будуть викуплені. З 5,000 шкільних округів 1500 платило учителям нотами.

ПАРАЛІЖ ДАЛЬШЕ БУШУЄ

Гарна соняшна погода не спиняє поширення діточого паралїжу і пошесть виказує тенденцію до зросту. В однім дні в Торонті вибухло 15 нових випадків занедужань. Пошесть шириться навіть у таких околицях Онтерія, де дотепер їх не було. Подібні вістки приходять з Манітоби, Саскачевану, натомість в Алберті нових випадків майже нема.

Міністр Ґардинер запевнив, що саскачеванські фармері, котрі через посуху спроваджують пашу і поживу, є звільнені від залізничих оплат.

ЯК ВОНИ ГОСПОДАРИЛИ?

Четвертого грудня 1935 р. Джеймс Р. Моррей перебрав головство Пшенишної Ради в Канаді і повні шпихлірі пшениці від попередника в уряді, МекФарленда. Тоді відібрав він 295 міліонів бушлів пшениці. Хлібороби довезли ще вкоротці до сипанців 1935-6 дальших 48 міліонів бушлів.

Зачав Моррей господарити від критики свого попередника, що забагато назбирав і придержав пшениці. Став на голову випродувати і то нижче ціни купна. Пшениця була дешева — правительство доплачувало ріжницю. Так з канадійських податків доплачено до тої господарки понад 10 міліонів долярів.

І так Моррей випродав пшеницю. А тоді ціна пішла вгору, як бальоник.

Нині Моррей уважав за відповідне уступити з уряду — пшениці нема, ціна висока і що найважніше — недорід... Хто викупив пшеницю, руки затирає.

Шпихлірі порожні і Моррей уступив. Дуже зручно.

Прекрасна господарка.

Нові приписи про мінімальну платню в Алберті

Міністр торговлі і промислу Е. С. Меннінґ заповів, що від 1-го жовтня ц. р. ввійдуть у життя нові приписи про мінімальні платні для досвідчених робітників. На підставі цих приписів платня за ґодину для робітників, що працювади в підприємстві найменше один рік, виносить 33 1/3 цента. Це дає мінімальну платню $15.00 тижнево для тих, що працюють 45 годин в тиждень, $16 тим, що працюють 48 годин, $18 тим, що працюють 54 години тижнево. Вийняті зпід цього закону є робітники на фармі і робітники до домашньої послуги, робітники, що працюють на умовах окреслених Індострієл Стендардс Ект, та сезонові робітники.

Ці приписи ставлять Алберту на другім місці щодо висоти платень у цілій домінії, зараз по Бр. Колумбії, де платня за годину праці виносить 35 центів.

ПЕРЕРЕЄСТРАЦІЯ БЕЗРОБІТНИХ НА РЕЛІФІ

Голова національної комісії для справ звязаних з безробіттям Артур Первіс заявив в Едмонтоні, що ще цього місяця відбудеться на просторі цілої домінії друга з черги перереєстрація безробітних, котрі беруть державну допомогу. Він відкрив також пляни цеї комісії на цю осінь, котрих виконання буде залежати від волі цілого населення Канади, а результатом заняття для всіх безробітних. Чи Первіс не є завеликим оптимістом, покаже час.

ЛІС ГОРИТЬ

В північнім Саскачевані на північ від Принс Алберт, горить ліс на великім просторі. До гашення вогню стало 2,100 людей.

ЗАПЕВНЮЄТЕ СОБІ НА ЦЮ ОСІНЬ

Великий Дохід з Несливих Курок

якщо тепер годуєте свої курята мішаними кормами

GILLESPIE'S Growing Mash

На продаж у Фід Сторах і Місцевих Елеваторах

Gillespie Grain Co. Ltd.

ЗІ СВІТА

НЕДОПУЩЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ АТЛЕТИЧНОЇ ДРУЖИНИ ДО ФРАНЦІЇ

Офінор повідомляє з Праги, що місцеві українські та чеські спортові кола дуже здивовані несподіваним недопущенням української алетичної дружини на всестудентьку Олімпіяду в Парижі. Українські студенти, які в цім році здобули першенство на високошкільних змаганнях у Празі, дістали від організаційного комітету запрошення нарівні з іншими і вже поробили всі приготовання до подорожі, як несподівано французький консулят відмовився дати їм візи. Згідно з одержатними інформаціями таке рішення французької влади сталося в наслідок інтервенції большевиків, які мають тепер у Франції великі впливи й боїться, що можливий успіх Українців зверне на них увагу преси та громадянства.

ВЕЛИКІ ПОВЕНІ В ГАЛИЧИНІ

Наслідком великих дощів у Ґорґанах Лімниця виступила з берегів і зірвала два мости, один коло Мшани, другий коло Осмолоди. Бистриця коло Надвірної зірвала дві тами, знищила береги на просторі 2-х кільометрів і спрямувала свій біг у давнє своє корито. Поважно загрожена східня частина Надвірної. У Трускавці води ушкодили парк. Жертв у людях не було. В Делятинщині й Бережанщині обірвалися хмари. Шкоди поважні. Подібні вісти наспіли з західньої Галичини.

ЛЮБКА КОЛЕССА ПРИЙДЕ ДО ЛОНДОНУ

Концертове Бюро Гольта повідомляє нас, що як минулого року так і цього запросило воно на ряд концертів нашу славну пяністку Любку Колессу. Перший її концерт має відбутися 5-го листопада в Ґротіян Гал. Англійська публика дуже високо цінить мистецьку гру нашої пяністки. — (Укбюро Лондон).

БАНДИТСЬКИЙ НАПАД НА ЧИТАЛЬНЮ

Дня 25 липня ц. р. улаштувала читальня "Просвіти" в селі Гриневі свято століття "Русалки Дністрової". Несподівано впала на салю група польських парубків з ножами. Були це підпоєні і підмовлені польські авантурники з Водник. Гринівці вибігли з салі і зараз же вернулися назад, щоб розправитися з напасниками. Напасники мусіли втікати, і то так скоро, що не мали часу повідчиняти вікон, тільки повисаджували їх і так вискочили надвір. Там господарі свята були б їм дали належну научку, але на дворі чекала польська поліція і врятувала їх від дальшої кари. Кілька днів пізніше ті самі бандити напали на голову місцевої читальні і тяжко його побили. Заскаржені до суду зізнали, що були намовлені до того певними чинниками (польськими лідерами).

СОВЄТИ ЗАЛЯКАНІ ШПИГУНСТВОМ

Гаролд Дені, довголітній кореспондент "Ню Йорк Таймсу" в Москві, будучи тепер на відпустці в Парижі, описує свої враження з Совєтів. Він каже, що життя ід совєтською владою дуже тяжке і його може витримувати тільки тамошне населення. Люди з західніх окраїн відразу підняли б революцію. Він також каже, що масові розстріли, що відбуваються тепер у Совєтах, є ще далі загадкою для всіх, і перебуваючі там чужинці виробляють собі на те свій погляд. Правдоподібне є це, що сталінська влада має великий відсоток ворогів. Також можливе є, що на совєтських територіях чужі держави справді розбудували широку сітку шпигунства. Внаслідок масових розстрілів усе совєтське населення є дуже здеморалізоване, бо ніхто не знає, чи його не стріне така сама доля, як тих, що розстріляні. Стахановський рух не тільки, що не збільшив продукції, але ще більше здеморалізував робітництво. Продукція лишається позаду дуже далеко.

ЗАМАХ НА ТРОЦЬКОГО

З Мексика прийшли вісти, що чотири невідомі справники виконали бомбовий замах на віллю Лейби Троцького. Замаховці приїхали ввечері автом, силою вдерлися до городу й намагалися ввійти до віллі. Сторожа стріляла, замаховці відстрілювались, і стрілянина тривала пів години. Один зі сторожів Троцького згинув, два були ранені.

Аж поліція, заалярмована стріляниною, розігнала замаховців, які втікли автом, стріляючи до поліції. В Мексику поліція переконана, що замаховців вислав Сталін.

МУСОЛІНІ ПРИЛЕТИТЬ ДО НІМЕЧЧИНИ ВЛАСНИМ ЛІТАКОМ

Візита Мусолінія в Німеччині призначена на час около 20 вересня. Мусоліні прилетить власним літаком і сам буде ним кермувати. Осяде на приватному порті в Райхенгазі (Баварія), де його привитає Гітлер і самоходом обидва відідуть до літньої резиденції Гітлера в горах.

Потім поїдуть до Берліна, де Німці привитають Мусолінія як найбільшого героя. Замешкає Мусоліні в президентській палаті. Він отримає якийсь титул — правдоподібно почесного вожда гвардії Гітлера.

СКІЛЬКИ ЧУЖИНЦІВ МЕШКАЄ В ШАНҐАЮ

У вістях з японсько-китайської війни, якої осередком став Шанґай, говориться дуже часто про чужоземні концесії в Шанґаю. Скільки ж чужинців мешкаю в Шанґаю?

Після останнього перепису населення Шанґай має 3,813,-685 мешканців з того 3,745,822 Китайців 67,863 чужинців. Серед чужинців найбільше є Японців, бо 20,522, а далі слідують: Англійці — 11,631, Росіяни — 11,279, Американці — 3,809, Французи — 2,622, Німці — 1,838 і незначні групи інших національностей.

ПОЇЗДКА

ДО СТАРОГО КРАЮ

ЧЕРЕЗ

Сіпіярську Корабельну Лінію

запевняє Вам недорогу, скору і дуже вигідну подорож.

Прилучіться до наших особисто проваджених Різдвяних Прогулькових Партій, що відідуть кораблем

DUCHESS OF RICHMOND

- 25 листопада 1937 з Монтреалу під проводом В. Е. Крістенсена, Сіпіярського Пасажирового Агента в Монтреалі.
- 14 грудня 1937 з Ст. Джону під проводом Ів. Томпсона, Сіпіярського Пасажирового Агента в Монтреалі.

МИ ПОМАГАЄМО У НАБУТТЮ ПАШПОРТІВ І ВІЗІВ

Радимо вносити аплікації кілька місяців наперед.

По докладні інформації й потрібні аплікаційні форми голосіться до нашого місцевого Агента або пишіть по українськи до:

R. W. Greene, C.P.R. Bldg., Edmonton, Alta. G. R. Swalwell, C.P.R. Bldg., Saskatoon, Sask.

E. F. Thompson, King and Yonge Sts., Toronto, Ont.

W. C. CASEY, Steamship General Passanger Agent 372 Main St., Winnipeg, Man.

Canadian Pacific Steamships

Для Здоровля і Життє Здатности

ПИВО

Є Найліпше

ПОПИВАЙТЕ СВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ РІД АЛБЕРТІЙСЬКОГО ПИВА В СВОЇМ ДОМІ. — ЗАМОВТЕ КЕЙС СЬОГОДНЯ

ШКЛЯНКАМИ ПО ВСІХ ЛАЙСЕНСОВАНИХ ГОТЕЛЯХ

This Advertisement is not inserted by the Alberta Liquor Control Board or by the Government of the Province of Alberta.

Ви хочете, щоби за Вашу працю платити Вам точно на час. Але і Ви новинні точно платити свою передплату на "Українські Вісти".

ЦЕРКВА І РЕЛІҐІЯ

Церковний Календар

ВЕРЕСЕНЬ

19	**Н**	**13 п С.** Чудо Арх. М.
20	П	Созонта мч.
21	**В**	**Різдво Пр. Богородиці**
22	С	Йоакима і Анни
23	Ч	Мінодори і ін. мч.
24	П	Теодори прп.
25	С	Автонома сщм.
26	**Н**	**14 по С.** і пер. Возд. К.
27	**П**	**Воздвиж. Ч. Хреста**
28	В	Никити вмч.
29	С	Евфимії вмч.
30	Ч	Софії, Віри, Надії,Люб.

НЕДІЛЯ 14-ТА ПО ЗІСЛАННІ СВ. ДУХА

Євангелія св. Матея, зач. 89.

Сказав Господь цю притчу: Царство небесне подібне до чоловіка царя, що справив весілля свому синові; і післав своїх слуг покликати запрошених на весілля, і не хотіли прийти. Знов післав інших слуг, кажучи: Скажіть запрошеним: Це мій обід я приготовив, воли мої і годоване заколено, і все готове; приходіть на весілля. Вони ж знехтувавши це, відійшли, один на своє поле, а другий до свого торгу; а інші спіймавши його слуг, зневажили і повбивали. А цар розгнівався і піславши своє військо, погубив тих убійників а їхнє місто спалив. Тоді каже своїм слугам: Весілля вправді готове, та запрошені не були достойні. Ідіть отже на роздоріжжя, і кого тільки стрінете, кличте на весілля. І вийшли його слуги на дороги, зібрали всіх, кого стрінули, злих і добрих, і наповнилася весільна світлиця гістьми. Цар увійшовши подивився на гостей, побачив там чоловіка не зодягненого в весільну одежу. І каже йому: Друже, як ти увійшов сюди, не маючи весільної одежі? А він мовчав. Тоді сказав цар слугам: Звяжіть йому руки й ноги і вкиньте його в тьму кромішню; там буде плач і скрегіт зубів. Бо багато є покликаних, а мало вибраних.

ВОЗДВИЖЕННЯ ЧЕСНОГО ХРЕСТА

Євангелія св. Івана, зач. 60.

У той час зробили раду архиереї і старшина над Ісусом, щоб убити його; і привели його до Пилата, кажучи: Розпни, розпни його. Сказав їм Пилат: Візьміть ви його і розпніть, бо я не находжу в нім вини. Відповіли йому Юдеї: Ми маємо закон, і по нашому закону він мусить умерти, бо зробив себе Сином Божим. Коли отже Пилат почув це слово, ще більш злякався. І увійшов знов на судилище і сказав Ісусові: Звідки ти? Ісус же не дав йому відповіді. І сказав йому Пилат: Мені не говориш? Не знаєш, що маю власть розпяти тебе і маю власть пустити тебе? Відповів Ісус: Не мав би ти ніякої власти наді мною, коли б тобі не дано згори. А Пилат почувши це слово, вивів Ісуса і сів на сідалищі, на місці, що зветься Літостротон, а по еврейськи Гагата. А була пятниця пасхи, коло години шестої. І сказав Юдеям: Це цар ваш. Вони ж, кричали: Візьми, візьми, розпни його. Сказав їм Пилат: Вашого царя розпну? Відповіли первосвященники: Не маємо царя, тільки кесаря. Тоді отже видав його їм, щоб його розпяли. І взяли Ісуса. І несучи свій хрест, вийшов на те місце, що зветься Лобне місце, а по еврейськи Голгота, де розпяли його, а з ним інших двох, відси і звідти, посередині ж Ісуса. А написав Пилат і напис, і вмістив на хресті. Було ж написано: Ісус Назарянин, цар юдейський. Цей же напис многі з Юдеїв читали, бо недалеко міста було місце, де розпято Ісуса. А було написано по еврейськи, грецьки і римськи. І стояли при хресті Ісусовім мати його і сестра його матери Марія Клеопова і Марія Магдалина. Ісус же побачивши матір і ученика, що стояв, котрого любив, сказав матері своїй: Жено, це син твій. Відтак сказав ученикові: Це мати твоя. І від тої години взяв її ученик до себе. Опісля Ісус знаючи, що вже все звершилося, схиливши голову віддав духа. А Жиди тому, що була пятниця, щоб не оставилися на хресті тіла в суботу, бо був великий той день суботи, просили Пилата, щоб поломано їм голені і знято їх. І прийшли воїни і першому поламали голені і другому, котрий був з ним розпятий. До Ісуса ж прийшовши, коли побачили його вже мертвого, не поламали йому голенів, але один з воїнів копєм отворив йому бік, і зараз вийшла кров і вода, і той, що бачив, засвідчив, і свідоцтво його є правдиве.

ПОМЕР КАРДИНАЛ БІСЛЕТІ

В РИМІ ПОМЕР У 81 році життя кардинал Ґаетано Біслеті, префект конґреґації для семинарів і університетських студій. Кардиналом став він 1911 р., по повороті з Відня, де заступав Ватикан на вінчанню б. цісаря Карла і Зити. Зі смертю його число необсаджених кардинальських місць виносить 5.

King Edward Hotel

10180-101 STREET, EDMONTON, ALBERTA

ДІМ ПРИЯТЕЛЬСЬКОЇ УСЛУГИ

ГОРЯЧА ТА ЗИМНА ВОДА Й ТЕЛЕФОН У КОЖНІЙ КІМНАТІ

Едмонтонська Перворядна Кавярня

В СПОЛУЦІ З ГОТЕЛЕМ

Отворена від 6-ої рано до 2-ої в ночи.

НОВЕ УЗДОРОВЛЕННЯ В ЛЮРДІ

Цими днями знову було одно чудесне вилічення у славній французькій місцевості Люрд. 27-літня Ельза Конінк зі східньої Фляндрії 9 літ була спаралізована. В тім часі лікарі оперували її 6 разів і все без ніякого успіху. Недужа така була виснажена, що важила ледви 32 кг. Її стан був такий тяжкий, що лікарі рішуче відраджували їй їхати з паломництвом до Люрду. Коли недужа паралітичка приїхала до Люрду й там щиро помолилася до Матери Божої, то зараз почула деяку полекшу. А коли підчас евхаристійної процесії прийшла хвиля благословення недужих, тоді нагло прошибла її якась дивна дрощ і зараз же вона могла не тільки станути на ноги, але й ходити. Уздоровлення було цілковите. Розуміється, Бюро Лікарських Оглядин у Люрді має ще докладно хору оглянути, чи це уздоровлення тревале й щойно тоді видасть свій осуд. Та як би там не було, правда є, що дівчина виздоровіла, що потверджують краяни тої дівчини, котрі знають її особисто. Коли Ельза вернулася уздоровлена до своєї місцевости, то люди в процесії пішли з нею до місцевої церкви, щоб спільно з нею подякувати Господу Богу й Матері Божій за ласку привернення здоровля.

ПРЕОСВ. ЕПИСКОП ЧАРНЕЦЬКИЙ В АНҐЛІЇ

До Анґлії загостив Апостольський Візитатор,, Преосв. Чарнецький. Його запрошено до Ливерпулу на посвячення найбільшої католицької митрополичої катедри в Англії. Преосв. Чарнецький відправив там у день посвячення, себто в неділю 5-го вересня, Архиєрейську Службу Божу. Архиепископ Ливерпулу розіслав осібного листа по всій архидієцезії, запрохуючи священиків і мирян на ту "прегарну літурґію східнього обряду". Українська кольонія в Манчестер взяла живу участь у святі, виславши з Манчестер свій церковний хор, який складається з 70 співаків. Він співав до архиєрейської Служби Божої.

Разом з Преосв. Чарнецьким приїхав до Англії також о. Л. Боський з Брукселі.

В неділю дня 29 серпня відправив Преосв. Чарнецький архиєрейську Сл. Божу в Манчестер для тамошньої української кольонії. Анґлійська преса подала абширні звідомлення про це свято, про самого Преосвященного Чарнецького та про манчестерських Українців. — (Укбюро, Лондон).

НОВІ СПОСОБИ БОРОТЬБИ ПРОТИ РЕЛІҐІЇ В СОВІТАХ

Згідно з повідомленням "Зарі Востока" большевики розстріляли в Ташкенті одного муллу та двох учителів оскаржених за протиурядову діяльність. З оголошених мотивів вироку видно, що оскаржених обтяжено тим, що вони говорили дітям про Бога та про кари належні грішникам; це мало так лякати дітей, що вони не могли вчитися. Таким чином Совіти знайшли новий та радикальний спосіб боротьби проти релігії: розстрілювати священиків, бо вони не дають дітям учитися на добрих комуністів.— (Офінор).

МЕКСИКАНСЬКІ КАТОЛИКИ ДОМАГАЮТЬСЯ ВІДКРИТТЯ КОСТЕЛІВ

6,000 католиків з міста Кверетаро приїхали до столиці просити дозволу під президента Карденаса на відкриття пятьох костелів, що їх замкнула місцева влада. 1800 з них відбули ту подорож пішки. В столиці приняв їх секретар президента й обіцяв їм, що прохання їх розглянуть у найближчому часі. Один з робітників делегатів заявив, що вони домагаються негайного відкриття костелів, бо коли місцева влада закриває костели за пів години, то дивно, що правительство потребує аж 30 місяців на те, щоб їх відчинити.

НЕЗВИЧАЙНЕ АТМОСФЕРИЧНЕ ЯВИЩЕ

"Мета" подає.

В Любінцях коло Стрия дня 22. VIII. ц. р. о 15 годині вдарив грім в антену, а з неї у стіну церкви. Дивним способом не пробиваючи наскрізь стіни, дістався до нутра церкви, де було значне число вірних на вечірні. Понад їх головами зависла огниста, гаряча маса світляних іскор, що разили очі й пекли тіло. З суфіту на долину посипалися, спалені на вуголь дрібини піску і вапна. У двох протилежних углах церкви електрична струя розбила і поскалила дручки хоругов, а на суфіті полишила по собі зигзакуватий, мов кулями скорострілу подіравлений знак. Влетіла до вівтаря, відбила частину ґзимсу під вікном і не нарушуючи шиб, незамітно, як зявилася, так само і зникла.

Вірні, хоч переражені наглим тріскучим гуком і переражаючим світлом, не перестали співати церковних пісень. Лиш одна молода жінка втратила хвилево притомність, а кількоро дітей упало на землю.

Це явище викликало в цілій парохії почуття глибокої віри в Боже Провидіння й гарячу вдячність за його очевидну опіку. А висловом цього був відспіваний сердечно молебен в честь Божої Матери.

ТОРЖЕСТВО НА МАКІВЦІ

В неділю, 22 вересня відбулося традиційне торжество на Маківці, де в днях 29. 4. — 2. 5. 1915. відбувалися кріваві бої Українських Січових Стрільців з Москалями. Народу було поверх 10,000, переважно селянська молодь, обох полів. На торжество прибули процесії з таких сіл: Грабовець, Волосянка, Головецько і Тухля. Він ки принесли села: Коростів, Кальне, Лавочне, Волосянка, Ялинковате, Хащовиння, Головецько, Погар, Горожанка. Ладу берегло 70 впорядчиків. Це були соколи зі Скольного і хлопці з Гірного, Синевідська, Стинави Вижньої, Конюхова і Підгородців. Торжествену Службу Божу відправили о. Л. Юхнович з Опірця і о. О. Мудрий з Орави. Співали на переміну два мішані хори з Лавочного і з Добрян. Грала трубна орхестра з Синевідська Вижнього. По Службі Божій о. Петро Карвацький виголосив проповідь. Потому відправили панахиду оо. С. Смачило, Карвацький, О. Мудрий, Левицький, Шкварок і Янович. По панахиді орхестра відограла "Вічну память." Увесь нарід відмовив клячучи три рази "Отче наш" і "Богородице Діво". Цьогорічне торжество відбулося у зразковому порядку. Погода була чудова.

НОВА ЦЕРКВА

о. П. Ру, священик архітект будує нову українську католицьку церкву в Кукс Крік, Ман., 24 милі від Вінніпеґу. Церква мурована 92 х 132 стіп, а 90 стіп висока, вже на викінченню. Люди працюють даром і складають жертви залежно від спромови, по $5.00 і $10.00. Це небагаті, але щирі і добрі люди. Їх церква і вони є взірцем для многих громад у Канаді, що можна поставити через сердечну співпрацю зі своїм о. Парохом, навіть у небагатій околиці.

СВ. ОТЕЦЬ ПРО ХРИСТІЯНСЬКЕ ВУХОВАННЯ

В останніх днях була на авдієнції у св. Отця група бельґійських педагоґів. Їм сказав Св. Отець:

"Направду велике є ваше завдання, бо справедливо можна ствердити, що по ласці св. хрещення ласка християнського виховання є одним з найшляхотніших дарів великого Божого милосерця. Горе Бельгії і горе всім без виїмку краям, де занедбували би, або що більше, поборювали б християнське виховання. Не хочемо бути пророком злої долі, але бачимо, що тоді мусілоб неминуче прийти. Плачі і нарікання завтра стануть безплодні, якщо сьогодні люди не будуть памятати про один охоронний засіб, а саме про християнське виховання."

Ріжні Вістки

УСЕ СУЄТА КРІМ ЄВАНГЕЛІЇ

Московські "Ізвестія" з 17 серпня ц. р. друкують з приводу зросту релігійних тенденцій серед комсомольської молоді цікаву розмову з колишньою комсомолкою Женею. Вона не належала до ніякої церковної громади. Духовенству не придає ніякої ваги. Але читає Євангелію й добрими людьми вважає тільки тих,, що "во Христі".

Свою приналежність до комсомолу зясовує так:

— Я хотіла знати, як усе уладжено. Звідки пішла людина, чому треба жити, що буде потому. Комсомольці запевняли мене, що вони все знають. Далі стали мене реєструвати, провірювати, допитувати всякими анкетами. Я ввесь час чекала, що вони мені зясують се, вони ж мені сказали, що все пішло з матерії й більше не чіпайся... пригадую, один оповідав мені, що мати моя — матерія, і я — матерія, і нічого нема, тільки одно вращеніє... Гидота яка...

— А сьогодні ви знаєте вже як усе уладжено? — запитали Женю.

— Сьогодні — так. Сам Господь зясовує це у своїй книзі. Усе суєта, опріч Євангелії. Євангелія — це джерело прохолоди. Воно тиша. В ньому спокій.

ЗБРОЙНІ СИЛИ КИТАЙЦІВ І ЯПОНЦІВ

Згідно з останньою міжнародньою статистикою, Китай має 134 полків піхоти, 8 кавалерійських дивізіонів, 18 гарматніх полків і 23 летунських відділів.

Японія має 70 полків піхоти, 24 дівізіонів кавалерії, 40 гарматніх полків і 26 летничих відділів.

Стан китайської армії в мирному часі виносить 1,999,630 вояків, японської — 223,511.

Фльота Китаю складається з 4 воєнних кораблів, 5 кружляків, 6 торпедовців і 50 малих одиниць.

Фльота Японії: 10 панцирників, 40 кружляків, 128 торпедовців і 67 підводних суден.

ЯПОНІЯ НЕ ДАЛА САТИСФАКЦІЇ АНҐЛІЇ

По довгім вижиданню анґлійський уряд дістав нарешті відповідь японського уряду на анґлійський протест проти постріления анґлійського амбасадора в Шангаю.

Японія каже в своїй відповіді, що вона не може дати сатисфакції за постріл амбасадора, бо нема доказу, що це її летуни виконали постріл.

Порядки Богослужень

ВЕРЕСЕНЬ

26. Неділя 14 по Сош. —
Вох
Калмар
27. Чесного Хреста —
Еґрімонт
Торсбі
Гей Лейк

BASILIAN FATHERS
9648-108 Ave., Edmonton, Alta.

ВЕРЕСЕНЬ

26. Неділя — Спедден
27. Чесного Хреста — Давнінг, празник.

BASILIAN FATHERS
Box 20 Radway, Alta.

ВЕРЕСЕНЬ

26. Неділя — Фрейзервуд — Росолович.
27. — Возд. Чесного Хреста — Інвуд

ЖОВТЕНЬ

3. Неділя — Комарно
10. Неділя — Тюлон
17. Неділя, Покров Пр. Д. М. — Малантон, празник.
24. Неділя — Арнес
31. Неділя — Фрейзервуд, місто.

о. Н. Сірий, Комарно, Ман.

ВЕРЕСЕНЬ

26. Неділя — Бруно
27. Возд. Ч. Хреста — Ростерн (Сошествіе св. Духа).

ЖОВТЕНЬ

3. Неділя — Ґерисей
10. Неділя — Саскатун
17. Покров Пр. Д. — Волверін, празник.
24. Неділя — Саскатун
31. Неділя — Бруно.

REV. M. T. PELECH
214 Avenue M. South,
Saskatoon, Sask. — Tel. 3459

ВЕРЕСЕНЬ

26. Неділя — 8-ма год.: Сенді Лейк; 11-та год.: Шол Лейк. 4-та год.: Долини.
27. Чесного Хреста — 9-та год.: Елфінстон; 4-та год.: Сенді Лейк.

Подається до ласкавого відома Українцям католикам, що базар на Шол Лейк відбудеться 22. вересня. Базар на Долинах відбудеться 3—4 жовтня. Приготовляється також великий базар у користь нової греко-католицької церкви в Сенді Лейк. Дату оголоситься пізніше. Проситься о поміч і о численну участь.

Укр. Греко-Катол. Місія в Сенді Лейк, Тел. 89-14.

ВЕРЕСЕНЬ

26. Неділя — Канора, Рама (посвячення підвалля нової церкви).
27. Возд. Ч. Хреста — Понас Лейк коло Василіва.

ЖОВТЕНЬ

3. Неділя — Бобулинці, Куликів
10. Неділя — Рама, Роннимід
14. Покров Пр. Діви — Курокі, Нора.
17. Неділя — Антонівка, Доброводи.
24. Неділя — Канора, Олеша
31. Неділя — Ковалівка, Понас Лейк.

Увага: Канора — кожної неділі й свята 8 год. рано читана Служба Божа; а 8 год. ввечері Вечірня.

о. І. А. Головка, Box 37.
Brinki's Block Canora, Sask.
Телефон 81.

26. Неділя — Ангусвил
27. Воздвиження Ч. Хр. — Січ

ЖОВТЕНЬ

3. Неділя — Ольга
10. Неділя — Росбурн
17. Неділя — Окбурн
24. Неділя — Рутенія
31. Неділя — Енгусвил

о. П. Сулятицький, Ольга, Ман.

ВЕРЕСЕНЬ

26. Неділя 14-та по св. Дусі —
Гіліярд (пікнік)
Восток — Івасюки
Веґревил
Скаро
Моркемб
Ренфурлі.
27. Воздвиження Чесного Хреста —
Миринам
Восток св. Николая
Іннісфрі, Ч. Хр. (празник).
Скаро.

BASILIAN FATHERS
Mundare, Alta.

ВЕРЕСЕНЬ

26. Неділя — Драйден, Талберг.
27. Воздв. Ч. Хреста — Босежур.

ЖОВТЕНЬ

3. Неділя — Кенора, Брайтстовн.
10. Неділя — Транскона, Лейдівуд.
17. Неділя — Кенора, Брокенгед.
24. Неділя — Транскона, Талберг.
31. Неділя — Кенора Босежур.

BASILIAN FATHERS
612 Flora Ave. Winnipeg, Man.
Телефон 55725

ВЕРЕСЕНЬ

26. Неділя — Мерідейл.
26. Неділя — Келд (Впр. о. Каменецький ЧСВВ).
27. Возд. Ч. Хреста — Шел Ривер (храм).

Rev. A. Roborecki,
Box 64. Dauphin, Man.
Телефон 349.

ВЕРЕСЕНЬ

26. Неділя — Дайсарт
27. Чесного Хреста — Ріджайна.

о. І. Тилявський, Ріджайна, Саск.

ВЕРЕСЕНЬ

26. Неділя — Етелберт
27. Воздвиження Ч. Хреста — Мінк Крік.

ЖОВТЕНЬ

3. Неділя — Етелберт: посвячення угольного камени під Укр. греко-католицький Дім Просвіти.
10. Неділя — Вініпегосіс, місто.
17. Неділя — Богдан: празник.
24. Неділя — Етелберт.
31. Неділя — Пайн Ривер.

о. І. Колцун, Етелберт, Ман.

ВЕРЕСЕНЬ

26. Неділя — Норт Батлфорд, Величка.
27. Воздв. Чесного Хреста — Витків, Гeффорд

Українська Греко-Католицька Місія в Гефорд, Саск.

ВЕРЕСЕНЬ

26. Неділя 14 по С.С.Д. — Сокаль.
27. Воздв. Чесного Хреста — Ланівці.

ЖОВТЕНЬ

3. Неділя 15 по С.С.Д. — Приймове.
10. Неділя 16 по С.С.Д. — Ланівці.
14. Покров Пр. Діви — Ст. Джулієн (храм).
17. Неділя 17 по С.С.Д. — Алвена.
24. Неділя 18 по С.С.Д. — Боднарі.

Укр. Греко-Катол. Місія, Алвена, Саск.

ВЕРЕСЕНЬ

26. Неділя — Поркюпайн Плейнс, Ст. Філіпс.
27. Воздвиження Чесного Хреста — Арран, Донкрест.

Українська Катол. Місія,
Box 69. Арран, Саск.

ВЕРЕСЕНЬ

26. Неділя — Ґрендвю, фарми.
27. Возд. Ч. Хреста — Венлав

о. Мирон Кривуцький, Сифтон, Ман.

ВЕРЕСЕНЬ

26. Неділя — (Ґонор) і Ст. Норберт.

ЖОВТЕНЬ

3. Неділя — Поплар Парк, посвячення парохіяльного Народнього Дому.
10. Неділя — Іст Селкирк (празник)
14. св. Покрови — Лаброкери, празник і Епископська візитація.
17. Неділя — Ст. Ендрюс, празник.

о. А. Луговий,
235 Scotia St., Winnipeg. Ph. 54139.

ХОЛЄРА В ШАНГАЮ

Серед цивільного населення Шнагаю і в хінській та еспанській армії, що воюють за Шангай, кинулась пошесть холєри. Жертвою холєри впало 1,300 людей, так серед цивільних як і війська.

БЕЗНОГИЙ ПЛИВАК

Безногий пливак, Чорлс Ціммі, переплив за шість днів простір від Олбані, Н.Й., до моста Вашинґтона в Ню Йорку. Увесь час він находився в воді під сторожею людей на човні, що плили рядом. За час перепливу він утратив 26 фунтів на вазі, хоч увесь час його кормили овочами, чоколядою а навіть мясними стравами.

Дата на Вашій наліпці є на те, щоб Ви знали, доки заплачена Ваша передплата. Як рік вже минув, то не чекайте на упімнення, але вишліть свою передплату ще сегодня.

Річи до Церков

Образи процесійні по $35.00 і вище. Кивоти, павуки, фелони, фани, свічки, ладан, вугілля і т. п.

Новий катальог висилаємо на бажання.

Providence Church Goods Company

710 Main St., Winnipeg, Man.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
одинокий український католицький тижневик у Канаді.
Видає кожного вівтірка Видавнича Спілка "Українські Вісти"
10012-109 Стріт Едмонтон, Алберта.
Річна передплата $2.00
До Злучених Держав 2.50
За оголошення не відповідаємо.

UKRAINIAN NEWS
Published Every Tuesday
by the
Ukrainian News Publishers, Limited
at 10012 - 109 Street
Edmonton, Alberta, Canada.
Subscription in Canada per year $2.00
in the United States, per year ... 2.50

Вівторок, 21. вересня, 1937.

НЕВИКОРИСТАНІ СИЛИ НАШИХ ЧИТАЧІВ

Чуємо нераз нарікання, що наші часописи не вміють підтримати звязку зі своїми читачами. І навпаки, можна часто почути, що читачі не підтримують звязку зі своїми часописами, та що на цій прерії нашого громадського життя нема зовсім виробленої публичної опінії, яка відзивалася б на важніші питання нашого спільного буття. Голоси ці чуємо тільки приватно, отак, як зійдуться люди прихапцем та починають шукати причини, чому це й те недобре. Ті, що сидять при часописах, знають одну причину і то не маловажну. Інтелігентний читач, що находить недостачі в часописі, повинен вважати першою своєї потребою сісти і списати свої поміченя до тих, які з ним співпрацюють.

От візьмім наш часопис. Знаємо, що неодне в ньому виходить не так, як бажалося б і самі бачимо, що можна б поправити це й те, хоч невеликою кількістю рук і скупими фінансовими засобами усього не зробиш. А так принесла б нам почта щодня кілька зауваг від наших знайомих і незнайомих і ми знали б бодай, які настрої викликала та чи інша стаття, та чи інша думка. Читачі, яким не залежить на тому, щоб бути в постійному контакті зі своїм часописом, самі причиняються до того, що він немов відчужується від них, не заторкує тих питань які їх найбільше цікавлять. А яке велике значіння має для кожного часопису постійна виміна думок, навіть таких, з якими редакція не все може погодитися. Чим живіше, чим безпосередніше читачі реагують на статті, тим живіше може також реагувати на всякі актуальні життєві прояви редакція часопису.

Те, що робить часопис цікавим, залежить часто в більшій мірі від дописувачів, ніж від самої редакції. Великі органи чужої преси платять велитенські гроші, щоб утримувати в ріжних осередках свого краю і поза його границями постійних кореспондентів. Такі кореспонденти, це наче бючки живого організму, якими пропливає свіжа кров, оживлюючи його. Наші часописи, що не розпоряджають фондами великих фінансових підприємств, залежать виключно від доброї волі та вражливости своїх читачів, які діляться своїми вражіннями з того маленького клаптика життя, де вони живуть. Ті дрібні вістки з поодиноких міст і фермерських осель не можуть заступити ніякі статті на так звані загальні теми, що їх можна запозичити деколи з чужої преси. Ті творчі обставини життя, що рішають у кожній хвилині про розвиток якоїсь церковної, громадської чи національної справи, хвилюють нас усіх багато більше, ніж ті великі події, про які пишуть телеграми світової преси.

Неодна з тем, якої торкнулись ми в свому часописі, може розбудити цілу низку думок. І для часопису і для читачів цікаво, як наші люди ставляться до якоїсь справи, як живуть і працюють у своїх організаціях. Велику шкоду зазнає наша справа не від сьогодні через те, що люди звикли у нас ділитися своїми думками десь по кутках, несміливо, немов би повторяли те, що десь випадково чули і як би тільки переказували чужу думку. Як би тих думок було багато, то часопис нагадував би потрошки ті оживлені засідання, які розбуджують нові ідеї, навіть тоді, коли сходяться самі однодумці. Нераз те, що видається нам зовсім ясним і давно передуманим поглядом, набирає зовсім непевних обрисів коли ми пробуємо висловити це на папері, щоб передати іншим як бажання, як домагання. Та буває і навпаки. Дуже невиразні думки, що зрушать нас як незясований настрій, коли зуміємо їх схопити в слові, набирають для нас зовсім нового обличча, так немов ми почули ми уперше від сторонньої особи.

Навіть найбільш талановиті письменники, мистці слова, довголітні досвідчені журналісти, як би почали видавати часопис тільки самі й хотіли виливати у них своїх думки без постійного звязку з читачами, стали би швидко для тих читачів досить одноманітні, а то й не цікаві. Умова праця потребує завсіди зверхніх спонук, а такими спонуками у пресі є завсіди живі, вражливі читачі, що стають співробітниками свого часопису, навіть коли зовсім не вміють писати. Для редакції не завсіди найважніші широкі, теоретичні статті, основані на матеріялах, запозичені з книжок довго перечитуваних. Саме ті дрібні, щоденні дописи й листи, що з одного боку нагадують телеграми, з другого родинні листи, в яких близькі порозуміваються про відомі їм справи, приносять найбільше цікавого, бо вічно актуального матеріялу. Коли вони приходять із ріжних кінців краю від читачів ріжної кляси, ріжної освіти, ріжної вдачі, тоді вони дають змогу витворити собі образ настроїв, які панують у широких масах.

Крім загально актуальних справ у кожного читача є ще свої окремі замилування. Навіть наші спеціяльні співробітники-кореспонденти могли б час до часу поділитись з нами своїми побажаннями. Могли б вони вказати нам на теми, які можна б зачіпити, на справи, яких ми торкнулись занадто поверховно, на ті відділи часопису, які слід би або поширити, або щойно ввести. Не згадуємо вже про те, що при нагоді ріжних свят, концертів чи зборів могли б нам наші прихильники посилати знимки, якими можна би зілюструвати описи дописи і цим оживити неодну сторінку нашого часопису.

Залишається ще одна, чи не найцікавіша для наших читачів справа. Неодин з них може й не знає, що має вроджений хист писати і що згодом міг би той хист у собі розвинути. Присилаючи свої дописи до редакції, має він змогу бачити, як його змінили, що з нього використали, що відкинули і як треба привчатись писати, щоб думки виходили ясно та в літературній формі.

Чудовий "рай"

МАЮТЬ У БОЛЬШЕВІЇ РОБІТНИКИ Й ФАРМЕРІ

Горлають на всю губу й виписують по своїх часописах наші "червоні яничари", що комунізм є приятелем робітника. По фабриках і копальнях юдять і намовляють до страйків за підвишку платні.

Як же ж червоно-розбишацький комунізм такий великий "приятель" і "добродій" тих бідних пролетарів-робітників, то чому ж той комунізм не дає своїм робітникам у Росії й Україні такої платні ("вейджес"), щоб бідний робітник міг вижити з родиною?

Бо правда є така, що ті червоні тирани з царства антихриста, які через своїх "ступайків" і агентів намовляють бідного робітника в Канаді, Злучених Державах і в інших краях домагатись все більшої й більшої платні та інших додатків, — в себе, в большевії дають таку платню, що той нещасливий большевицький робітник і вмерти зараз не годен і жити не має з чого...

Про цю недолю робітників у большевицькім "раю" подає вістки Виллям Ф. МкДермот, дописувач до "Клівленд Плейн Лідер", драматичний критик, який кілька разів їздив уже до совєтів і приглянувся добре тому "раєві", який мають робітники в большевії.

Цей МекДермот пише, що причиною тих "чисток", якими "улюблений вожд пролетарів" Сталін посилає на другий світ тілько давніх своїх "любих товарищів", є невдоволення між большевицькими робітниками. Ось його слова:

"Коли совєтська влада стрінулась із невдоволенням та бездільністю широких робітничих мас, треба було звалити вину на провідників і заговірників-конспіраторів, бо чейже "пролетарська" держава не може признатись, що вона має клопіт із тими масами, для яких вона буцім то була створена, та яким завдячує своє існування".

Значить — у большевії тепер так: рекрути невдоволені — треба "капралів" бити по головці! І валить "улюблений товариш" Сталін по тих червоних "маківках" большевицької "саржі", аж по всім світі гомін іде!... Та наші ступайки з Причард і Бетурст не чують і не розуміють, бо зрадою і злобою зіпсували собі вуха, розум і серце!...

Пише дальше МекДермот, що загально в Росії робітники невдоволені, а причиною цього є "ціни досі фантастично високі, а платня жалюгідно низька". І наводить такі цифри, офіціяльні і справджені, про заробітки й кошти життя большевицьких робітників:

"Господарський державний плян СССР, надрукований в Госплані на 1937 рік, подає, що пересічна річна платня кожного большевика в Росії, в 1936 році, з артистами й "білими ковнірцями" включно, виносила 2770 рублів. Тут не вчислено фармерів, бо їхній заробіток був ще менший.

"Тепер розберімо повищу суму. Платня 2770 рублів на рік значить 231 рублів на місяць. Згідно з офіціяльною вимінною таксою рубель варта трошки менше як 20 центів, так, що 231 рублів значить тілько, що яких $46.

"Та поправді, то при купні рубель вартує багато менше. В порівнанню зі світовими цінами покупна вартість рубля виносить 5 або 6 центів, так, що російський робітник заробляє пересічно 12 до 14 долярів місячно."

Щоб іще ліпше висвітлити вартість робітничої платні, МекДермот подає ціни харчів:

"Фунт кави коштує тепер у Москві 24 рублі, або близько $5. Цукор до солодження кави коштує дешевше — 40 центів фунт. Кусень воловини коштує около $1.50. Свинячий котлет — $1 фунт. Масло — $2 фунт.

Яйця продаються тепер по 10 за $1, сир — $2.50 фунт, а молоко — 32 центи кварта. Росіяни, з охотою до таких ласощів, як чоколядові цукорки, можуть позволити собі на них по $4.50 за фунт."

Та не лиш харчі продаються по таких неможливих цінах, але й одяги та інші річи, потрібні до щоденного вжитку, є дуже дорогі. І так: Звичайний одяг коштує $110; сяка-така намітка (оверковт) доходить у ціні до $280, а найдешевші є по $100. Чоловічі черевики коштують $35 до $48 пара.

"Пара черевиків," пише дальше МекДермот, "буде коштувати робітника в большевії 3 до 4 тижні праці, а намітка привяже ніс робітника до млинського каменя на цілих 6 місяців.

"Очевидно, подавляюча більшість Росіян не є в спромозі купувати ті дорогі одяги й черевики. Вони не пють ні кави ні молока, ні не вживають багато масла. Ходять у тім, що мають і живуть чорним хлібом, який є відносно дешевий, капустою і пють часом трохи чаю, без цукру — як лиш можуть позволити собі на той час, який є далеко від дешевшого...

"Що більше, там є відносно мала, та чисельно велика кількість фахових робітників, артистів і спеціялістів, які одержують часто пересічну платню, та мають тілько грошей, що не знають, що з ними в Росії зробити. Ці люди мають такі річи, яких у черговім "гусаку" не дістанеш.

"Ця несправедливість може бути одною з причин тепершніх неспокоїв у Росії...

"Звичайний нефаховий робітник заробить на місяць лиш 150 рублів, що є звичайною платнею". На доляри це значить: 150 рублів буде около $30, а при купні — аж цілих 7 до 8 долярів місячно!... І це має бути робітнича держава й робітничий "рай"! А впрочім, так і має бути, бо нащо кому в раю багато грошей, одягів, хліба?... В раю й без цього добре!... Одно лиш дивне, чому то Ваня Навізівський не лишився в тім большевицькім "раю", а вернувся назад до Канади морочити собі голову з бідними ґаліціянами...? Тепер був би собі вже сидів — із "товаришами", "ударниками" з колективу юди — при стаканьчику "гарячомолу" й сміявся з дурних католиків, із Робітничих Відділів БУК-а й інших канадійських "буржуїв": із Сіенара, Сіпіяра, фабрик, копалень чи навіть із "реліфу", які тому, що не хотіли виїхати до большевії або завести "спасенну" комуну в Канаді, мусять тепер їсти — товсти з маслом, пити каву і чай із "крімом", мучитися при "сендвичах", "паях", "кейках", "стейках" — дома й на ріжних "сурпрайз партіях" і вбирати раз у раз нові одяги й загортки, в яких ті "бідні й темні робітники з БУК-а" так "нещасливо" виглядають, що годі пізнати, чи вони самі пани, чи в панів служать. А як би були в большевії, то їли б смачний чорний хлібець, капустицю, попивали б чайок без цукру й не журилися б тим, що нема в що вбратись, бо в "раю" цього не треба... Правда?... І що ж ти на це, Ваня, з Форкіном, Цукеном, Пеннером, Поповичем, Литтериком, Баком і іншими "приятелями" канадійських робітників і фармерів, яких троїте червоним дурманом і розказуєте їм байки про "червоний "рай"? (А Лобай свідчив, що Навізівський ніколи правди не сказав...)

Положення фармерів у Росії ще гірше, як тих нещасних робітників, про яких була бесіда. Большевицькі фармерірільники працюють по спільних фармах, колективах; платня від штуки (піс ворк). Той Американець, МекДермот, пише таке про тих бідних фармерів у большевії:

"Коли держава забере свою пайку збіжжя, коли 3 процент заберуть за податок, коли заплатиться з цього збору за вжиток домівки, винайм тракторів і інші обслуги, решту збору ділять між усіх фармерів, відповідно до роботи, яку хто з них виконав особисто."

Коли пригадаємо собі, що міліони большевицьких фармерів згинуло вже з голоду, то для нас несподіванкою не будуть такі слова Американця:

"В 1935 році дістали фармері за свою роботу по фармах 3 фунти збіжжя і 29 копійок готівки денно. Тих 29 копійок то було менше як 7 центів, після урядового курсу виміни грошей; та справді за тих 29 копійок можна було купити товарів на — 2 центи.

"Минувшого року робітники на тих самих фармах заробляли 1/3 фунта збіжжя й 2 центи готівки денно. Коли фармер працював кожного дня цілий рік, у снігу, на дощі, в спеці, — ввесь його дохід у готівці буде виносити — $7.50 за 12 місяців, а його платня у збіжжу вистарчить на це, щоб вигодувати курку."

Така то є большевицька господарка й такий "рай" у "пролетарській" державі мають бідні пролетарі — робітники й фармері!

Нам не дивно, що в большевії робітники й фармері є нещасливими невільниками червоних тиранів, які найліпше вміють—брехати й бити, бо чого ліпшого можна сподіватися від тих безбожників і нелюдів?... І нам щиро жаль тих нещасних жертв червоного капіталу...

Та ми не можемо вийти з дива, як ще нині можуть бути такі люди з Галичини, що досі дають водити себе за ніс уським Форкінам, Литерикам, Бакам і Росам-Цукенам і під їхньою командою піддержують тут комуністичну заразу, від якої міліони чорних, робучих рук погинуло з голоду!... Оце найдивніше і найсумніше з усього!. Та ще й у бідній Еспанії помагають творити такий червоний "рай", щоб і там робітники й фармері їли чорний хлібець з капустою й пили раз чи двічи в тиждень — чайок без цукру, як будуть мати за що купити...

Гей, як зовсім інакше говорили Москалі за старої російської монархії й білого царя! "Хлеб єсть! Сахар єсть!.., І сала не бракувало!..." Сумні річи діялись і за тих давніх монархів, але не всьому були винні вони й ні один із них не перевищив Сталіна і його державу — безбожністю, брехнею й масакрою людей!

Ця правда така наглядна й очевидна, що розумні Українці не то, що не дались затуманити червоним агентам, але в зорганізованих рядах українських монархістів-гетьманців працюють над відбудовою великої Української Монархії, на якої просторах знову витатиме краща доля й міліони її горожан, а навіть і самі Москалі, зможуть говорити по давньому: "В нас — хлеб єсть, сахар єсть, сало єсть, а найважніше — свобода єсть, і БОГ ЄСТЬ!"...

Ця правда про брехливість і шкідливість комунізму для робітників і фармерів така певна й голосна, що всі українські робітники й фармері в Канаді повинні відгородитись на 100 процент від убійчої комуни, а це станеться тоді, коли по всіх наших парохіях у Канаді зорганізують свої Робітничі й Фармерські Відділи БУК-а, а цей наш протибольшевицький фронт. Тоді зможуть забезпечитись перед погубним впливом большевицької агітації. **Тоді зможуть і повинні творити один великий канадійський фронт, щоб оборонитись від большевицького насильства, так, як це зробив Франко, великий оборонець Еспанії, де тепер лунає могучий клич: "Еспанія понад усе, а над Еспанією — Великий Бог!"**

Цього треба й нам і цього вчить нас Б.У.К. своїм святим кличем: "Все для України, а Україна для Бога!"

Тож ставайте всі в ряди Б.У.К.-а!

Б.У.К.

З ПРЕСИ.

"ПОПИ ПРОТИ НАПАДІВ НА КОМУНІЗМ"

"Народна Газета" (донедавня "Українські Робітничі Вісти") помістила під повищим заголовком таку новинку:

"На загальному синоді англіканської церкви предложений був рапорт у формі резолюції, щоб синод проводив боротьбу і атаки проти комунізму. Багато промовців священиків виступили у своїх промовах проти цього рапорту й резолюції... а принципал Вайклиф Каледжу МекІлчеран, говорячи до резолюції, заявив: "Якщо ми були б хоч наполовину такі щирі і хоч наполовину під таким вогнем, як ці люди (то зн. комуністи — ред. У.В.), то ми не зустріли б з такою ситуацією, яку ми маємо зараз в Канаді".

Це не першина, що большевики мають оборонців серед протестантських духовників.

ЧИ Є НАЦІОНАЛЬНЕ ПИТАННЯ?

"Народня Газета" перемальований орган наших вінніпеґських большевиків, у числі з 13 вересня ц. р. бідкається, що їх кореспондентові не дано належного місця на засіданнях міської ради Вінніпеґу. Відмовлено їм з двох причин: 1. що Українці, це нища раса; 2. що офіціяльною мовою є лише мова анґлійська. "Чи не расова це дискримінація?" — питає "Народна Газета".

Отже наші "товариші" таки на хвилю зрозуміли, що є на світі не лиш багаті й бідні, але також Англійці, Французи, Москалі й Українці. Але чи ця свідомість не є "націоналістичним ухилом".

З вовком дружи, сокиру на поготові держи.

Замало говорити, що Ви є прихильником "Українських Вістей". Виявіть свою прихильність ділом - вирівнюючи свою передплату.

М. Підгірянка.

ОСІНЬ

Осінь, осінь золота,
Господиня пишна,
Відчинила ворота,
На подвіря вийшла.
Отворила скоро світ
Стодоли, обори, —
Звозіть, люди, новий хліб,
Наповняйте двори!
А де були пустарі,
В задумі не стійте,
Уставайте до зорі,
Нове зерно сійте.
Уставайте, скоро світ,
Сійте в сяйві зорі,
Щоб землі своєї плід
В своїй був коморі.

ЯВНА ІНТЕРВЕНЦІЯ СССР В ЕСПАНІЇ

Совітські старшини обняли команду над червоною армією та урядом в Еспанії.

"Ле Матен" повідомляє, що внаслідок невдач війська червоного уряду Сталін приняв на авдієнції еспанського амбасадора в Москві Марселіно Паскуа і формально знову зобовязався якнайсильніше підтримати валенсійський уряд у боротьбі з Франком. У звязку з цим совітські дипльомати дістали доручення зробити все можливе й недопустити, щоб ген. Франкові признали права воюючої сторони або щоб підписано міжнародній договір, що міг би зашкодити валенсійському урядові. Зате новий совітський аташе і совітські старшини обіймуть контролю над валенсійським урядом й рішатимуть про військові операції. Тому совітський генерал бригади Логінов, якому помагав і морських справах капітан Черносєков накинув генеральним штабам Валенсії і Барсельони тактику, що її опрацювала комісія 15-ох совітських обсерваторів які перебувають в Еспанії від червня. На підтримку цеї акції Совіти вислали з Батум транспорт зброї й муніції на трьох торговельних кораблях: "Єрмак", "Терек", і "Рудзутак". Одночасно до Еспанії виїхали нові контингенти летунів і старшин артилерії та піхоти на вишкіл кадр катальонської армії. Москва вислала теж до автономічного осередку Г.П.У. в Барсельоні багато близьких співробітників Єжова, щоб побороювати анархістів, яких Москва обвинувачує за диверсійну акцію. Між новими співробітниками Г.П.У. в Барсельоні є Самуель Бродський, Михайло Камер і Антоан Брака, які ведуть комуністичну пропаганду в ріжних краях середущої й полудневої Америки.

ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИКІВ КЛЯСОКРАТІВ

В Торонті, Онтеріо, відбувся в днях 4 і 5 вересня "Перший Український Робітничий Зїзд в Канаді", на якому народилася нова українська національна організація — Організація Українських Робітників Клясократів Канади. Головою організації вибрано В. Дужого з Виндзору. До управи ввійшли М. Лапка, Й. Обельницький і С. Сувала. Організація побудована на ідеольогії Вячеслава Липинського про клясократичний устрій.

Ген. Паї Чінг-Тсе, найздібніший хінський стратеґ і оборонець Шангаю.

КИТАЙ

(Докінчення).

Так культ родової традиції й монарха і централізація адміністрації витворила в Китаю суспільно-державну єдність, а давнє ідеольоґічне письмо й модерне "пейчуа" створили ідеольоґічну єдність. Тому в Китайців слідне велике замилування до студій над своєю історією, а державний сентимент виражений у тисячних леґендах та народніх піснях на величезнім просторі цілого Китаю.

Цьому постепенному етнічному й державному зединенню Китаю сприяють також географічні умовини: З заходу на схід перепливає Китай довжезна ріка Янг-тсе, яка сіттю своїх доплилвів обєднює великанські простори центрального Китаю і тим спомагає рікоплавний рух в напрямі океану до Шангаю. Шангай, це осередок торговельної єдности китайської імперії.

А матеріяльний і чисто зовнішній знак єдности Китаю це голосний "Великий Мур". Цей мур довгі століття забезпечував китайську імперію від влізливих кочовників, передовсім з "Країни зелені" — Монголії. Мало хто знає, що цей мур рішив про долю нашої держави над Дніпром. Не було б того муру, то всі азійські кочовничі племена цілу свою силу булиб звернули на Китай, шукаючи там для себе добичі й пасовищ для своїх стад; Та коли Китайці відгородилися величезним і на той час дуже кріпким муром, непроглядні племена диких кочовиків передерлися через Урал і заливали українські степи. Під їх напором розвалилася також і Київська Держава. Будову великого Муру зачав монарх Че Гоунг Ті 210 р. перед Христом. Цей мур довгий на 3930 км. тягнеться від океану аж по пустиню Ґобі. Це овоч муравлиної і впертої вдачі Китайців; це одинокий твір людських рук, який можна б побачити з місяця, як ми при помочі телескопу бачимо на місяці канали Марса. Дальше треба знати, що Китайці вміли засимілювати всіх своїх наїзників, що просто потопали серед кількасот міліонового китайського населення.

II.

Це головні моменти, які схиляють прийняти, що Китай зможе сконсолідуватися також під оглядом національним. Та Китай вдійсности далекий від того, щоб можна вважати його за цілість і єдність також під оглядом національним. Китай ще дотепер не дав доказу стихійного прояву національної єдности й окремішности. Зрештою це нелегко поверх 400 міліонів ріжномовного населення звести до одного національного знаменника.

Можа найти деякі спільні черти всім Китайцям, а саме: підданчість аж до серві́лізму*), подиву гідна терпеливість, вірність традиційним формам, простота в життю аж до примітивности, нахил до мрій, повний брак захоплення ідеалами, зате надмірна жажда зиску, шукання власної користи понад усе, що дає їм великий купецький хист. Притім Китаєць хитрун і мистець у робленню двозначних умов, щоб завсіди витягнути для себе матеріяльний зиск.

Китаєць це часто типовий брехун і симулянт**). Ось про який випадок оповідає европейський подорожній Бале у книжці "Чого домагається Японець, а чого Китаєць?" В перших днях побуту в Шангаю автор рішився оглянути місто на двоколесниці, тягненій кремезним Китайцем (кулі). Коли прийшло до заплати, Бале дає йому більше понад умовлену суму. Тоді Китаєць кинувся на землю, крутився в поросі та опльовував одержані гроші. Бале докинув ще одну монету. Та Китаєць не лиш не успокоївся, лиш ще ліпше грав комедію, кидався мов у падачці. Та надійшов другий Европеєць, котрий уже довший час проживав у Шангаю; довідавшися в чім річ, копнув сильно Китайця, цей скоренько піднявся, позбирав гроші й підсвистуючи весело, потягнув свою колесницю. Він хотів як можна більше витиснути грошей від чужинця. Впрочім удавання це наслідок конфуціянізму, котрий голосить таку засаду: Той сильний чоловік, що закриває свою думку.

Китаєць любить спокій і щиро дбає, щоб "спасти своє лице", то значить — не наразитися на яку непріємність. Думає виключно про безпосередню дійсність; він матеріяліст, не спроможний підпорядкувати власну користь якійсь вищій ідеї. Жорстокі кари й тяжкі тюрми давнього режіму та звірства революційної доби роблять його скритим і замкненим у собі. Він витревалий, практичний промисловець; як еміґрант, найкращий кольонізатор. Китаєць сильно привязаний до родинного життя; в родині замикається ввесь його виднокруг. Китаєць все оцінює лиш з точки своєї користи. Державні функціонарі дбали головно про стягнення податків і вдержання населеня в вірнопідданчім настрою; про якесь старання о загальне добро й бесіди не було.

Ніхто не старався там забезпечити населення перед голодовою смертю; епідемії, а ще більше виливи рік забирали річно тисячі жертв, та цим ніхто не журився. Тому Китаєць відмежений від справ загалу, інтересувався хіба подіями й справами свого "клену", себ то село. Додаймо тиранську власть батька родини, жінку понижену до ролі невільниці, великі забобони наслідком поганських культів, скрайний матеріялізм, одурюючє й незвичайно шкідливе вживання опіюму, повний брак знання европейського західнього світа, а гордість на свою старинну культуру; все те робить, що Китаєць ще далекий від того, щоб можна було ґоворити про його національну свідомість у нашому розумінні. Ось що оповідає один католицький місіонар, котрий довший час жив між Китайцями. Коли раз якось спитав в одній місцевості людей, що вони думають про теперішнє державне положення, одержав ось таку відповідь. На це є мандарини, щоб видавали осуд про державні й політичні справи, ми до того не мішаємося і це нас не обходить.

На жаль таки самі Европейці роздули невдоволення до династії Манчу, що спричинило її упадок й заведення республики. Цим сильно захиталася державна адміністрація великанської країни, яка тепер при недостачі національної єдности представляє новий хаос, над яким висить прапор атаманії та анархії. Останні події на Далекім Сході змусили Китайців знов до обєднання бодай під оглядом мілітарно-державним. Впрочім беручи під увагу історію Китаю, Китай можна назвати одною державою, а ніколи одної нацією. Китай як державна цілість має за собою вікову традицію, та хоч та єдність в останніх часах захитана, все таки можна твердити, що це часове хвилювання традиційного державного плеса. Це хвилювання наступило під ударом трьох камінчиків, а саме: під впливом упадку монархії; III російського інтернаціоналу й територіяльної експанзії японського муравлища, яке старається в широкій Манджурії мати пригожий терен до кольонізації.

Чи це плесо успокоїться, чи хвилювання не перейде в страшну бурю, яка розколише 400-міліонове населення до самого споду й викличе далеко йдучі зміни в середній Азії, це покажеться у дальшім розвою китайсько-японського конфлікту, за яким стоять великі европейські держави, совітська Росія й капіталістична Америка.

---

*) Серві́лізм — підлешування або понижування перед вищим або сильнішим задля страху або користі.

**) Симулянт — людина, що вдає, прикидається (наприклад хорою), а справді такою не є.

Факти про Банковість в Канаді

Відбитка з другої з черги радієвої промови, яку виголосив Вернон Новлс в імені Чартерованих Банків Канади і яку передали всі радіостації Алберти на цілу провінцію в вівторок вечером, 14. вересня, від год. 10:15 до 10:30 і в середу, 15 веересня, в день від год. 1:15 до 1.30.

В ДРУГІЙ ПРОМОВІ ПОЯСНЕНО, ЯК БАНКОВИМ КЛІЄНТАМ ВИПЛАЧЕНО $416,000,000 ВІДСОТКІВ. ОСКІЛЬКИ "ФОНТАНОВЕ ПЕРО" МОЖЕ СТВОРИТИ ГРОШІ, ТО ДО БАНКІВ БІГЛИ БИ ЛЮДИ ЗА УДІЛАМИ ТАК, ЯК ДО ЗЕМЕЛЬНОГО УРЯДУ ЗА ГОМСТЕДАМИ. ГРОШІ НЕ Є ТОВАРАМИ, ЛИШ ЗАСОБОМ ДО ПЕРЕНОШЕННЯ ТОВАРІВ АБО ПОСЛУГ. КРЕДИТ Є ВЛАСНІСТЮ АБО ПОСІДАННЯМ ДАНОЇ ОСОБИ В МАЄТКУ, ОЩАДНОСТИ АБО ХАРАКТЕРІ. НЕ МОЖЕ БУТИ СКРЕСЛЕНО ПОЧЕРКОМ ПЕРА. СЛІДУЮЧА ПРОМОВА БУДЕ ГОВОРИТИ ПРО ТЕ, "ХТО Є ВЛАСНИКОМ КАНАДІЙСЬКИХ БОНДІВ".

В послідніх десятьох скарбових роках чартеровані банки Канади виплатили своїм клієнтам за депозити понад чотириста шіснацять міліонів долярів відсотків.

В нашій першій радієвій промові ми ствердили, що розумна, безпечна й порядна банковість є оперта передовсім на береженню грошей вкладчиків. Тепер ми поговоримо про теорію фонтанового пера. В моїх подорожах я стрінувся з двома мильними поняттями:

1. Що чартеровані банки роблять гроші потягом фонтанового пера — що ми пишемо лиш числові колюмни в книжках і що це є спосіб, в який повстають наші депозити.

2. Що ми потім зичимо ці депозити десять разів і так здобуваємо величезні доходи з нічого.

Тепер, чи не була б це вічно творча машина, коли б це була правда. Я зазначив уже, що в десяти роках ми виплатили понад чотириста шіснацять міліонів долярів, щоб стягнути депозити. Коли б ми могли творити депозити лиш при помочі фонтанового пера, ми зовсім не потребували б виплачувати такі великі суми.

Всі ви чули про упадки банків у ріжних частях світа і про страти, які вкладчики потерпіли. Як би то була правда, що банки можуть творити гроші при помочі писання числових фіґур в книжках, то все, що треба було зробити, щоб не допустити до упадку банків, це було вжити фонтанове перо.

А коли б банки могли робити такі казочні доходи з грошей маґічно продукованих фляшкою чорнила, тоді вони платили б незвичайно високі дивіденди, кожний спродав би все, що має й купив банкові уділи, а тоді був би такий напір на Оттаву за чартерами на банки, як колись до земельного уряду за гомстедами. Про зарібки й доходи банків будемо говорити в іншій радієвій промові, але — ви побачите в міжчасі, що ніхто не спішиться з продажею всього, що має, щоб купити банкові шери і що нема напору на Оттаву за чартерами на банки, як давніми часами до земельного уряду за гомстедами. Річ не в тім, що є якісь трудности в одержанню банкового чартеру, коли відповідні люди хотять його одержати.

А тепер, чи не подумали б ви, що коли банки можуть творити такі зисковні чуда, про які дехто говорить, то чи ті, що критикують банкову систему, не одержали б чартер і не хотіли би творити такі чуда для себе самих.

Багато непорозумінь про те, як повстають депозити, є оперті на фраґменті вирванім з промови з 1925, Дост. Реджіналда МкКенна, президента Мидленд Банку в Англії. Цей фраґмент звучить: "Кожна позичка творить депозит". З цього твердження вирваного довільно, витягнено багато мильних внесків. Пан МкКенна є тепер в Канаді. В Бенф його попросили вияснити це, багато разів цитоване твердження. Він відповів, що то правда, що позичка творить депозит, але що такий депозит не є доходом у книжках банку, лиш зобовязанням — довгом, який банк мусить віддати на бажання так скоро, як скоро чеки можуть бути виписані на його фірму. Він зазначив також, що кожний депозит є зобовязанням банку, грошем, який банк винен вкладчикові й мусить бути в стані готовости кожночасно його віддати.

Ви пригадуєте фармера, Виллямa Джовнса, котрий виступав у нашій першій радіопромові. Крім того, що він є мозольним робітником і чесною людиною, він посідає фарму й має можливість провадити її, а цього року він має врожай. Однак він ще потребує плинної готівки. Ми вжиємо його, щоб на його прикладі показати, що стається з тими позичками й депозитами. Цим разом фармері північної Алберти потребують ужити силу своїх жниварок.

Виллям Джовнс також потребує цеї сили. Вона буде коштувати його, скажім, $100. Тоді він іде до банку і просить менеджера о позичку. Він дає менеджерові довжний нот і його рахунок є обтяжений на $100, — це є один з тих депозитів, котрий повстає з позички.

Пригляньмося тепер, що станеться з тим депозитом. Пан Джовнс дістав позичку з певною ціллю. Він починає виконувати свій намір. Дає чек свому продавцеві, цей представляє його банкові, банк платить, кажім, паперовими ґрішми і так депозит, котрий повстав з позички, цілковито зникає. Менеджер банку мусів би справді бути якимсь чудотворцем, щоб зичити той депозит десять разів.

Тепер якийсь критик, що прислухується, може запитати: "Припустім, що продавець не міняє чека. Припустім, що він ставить його в банку на свій рахунок, чи в цім випадку позичка не творить депозиту?" Відповідь, що торкає депозиту: той депозит прийшов з продажі його товару, отже він є депозитом опертим на чімсь, що було випродуковане, якоюсь дотикальною річчю перенесеною на покупця і такою, що цей останній заплатив за неї.

Цей депозит належить до тої самої кляси, що депозит людини, котра щадить і складає частину свого заробітку. Він є вислідом продажі товарів і платні за працю. Ці вкладчики лишають свої гроші в банку, бо вони вдоволяються зобовязанням виплати зі сторони банку замість вимагати готівки. Якраз це нагромадження фондів є підставою банкового кредиту і уможливлює банкам визичати гроші. Але неможливим є для банку зичити більше як до повної суми його депозитів і його закладового капіталу.

В випадку позички й депозиту Виллямa Джовнса ніхто під сонцем не скаже щиро, що депозит походить з фонтанового пера. Він полягає без сумніву на маєтку Виллямa Джовнса, на знанню менеджера банку про чесність Виллямa Джовнса і узасаднену певність, що він віддасть довг з доходу свого поля. Ви всі чули, що позичка дає початок депозитові, а чи ви подумали колись над тим, в який спосіб повстає позичка? Достаточний маєток, характер і правдоподібність заплати чоловіком, котрий бажає позичити гроші з банку з тою ціллю, щоб скористати самому.

А тепер я представлю інший випадок, де позичка не творить депозиту. Припустім, що сам продавець є довжником банку і що коли Виллям Джовнс дав йому $100, котрі він позичив був, продавець зменшив свій власний довг на ту суму. Що сталося? Кількість позичок у банку не змінилася — ані не змінилася кількість депозитів, мимо того, що банк дав нову позичку Виллямові Джовнсові. Що це все показує? Нічого більше, лиш те, що банк сповнив одно з перших завдань, для котрих банк існує, а іменно: Він улегшив виміну дібр і послуг; він поміг у розподілі і він чинить річи, котрі держать торговлю в русі.

Ще є одна точка, котру я хотів би зазначити — і то тим більше, що я є певний, що це вже трапилося багатьом нашим слухачам. Припустім, що Джовнс завдяки якомусь нещасливому випадкові не був у стані віддати $100. Що ж тоді? Банк, котрий заплатив компанії за мотор, не є в стані одержати звороту позички; іншими словами це є пропавший довг. За велике число пропавших довгів нарушило б безпеку здепонованих грошей. То забрало б цілий дохід за більше як шіснацять $100 позичок на шість процент за один рік, щоб повернути цю страту назад.

Тепер наш критик, котрий слухає, може спитати: "Ну, але на кожний спосіб ви не маєте стільки готівки, щоб виплатити більше, як правдоподібно одну десятину вкладів, які ви держите — так, що коли б кожний схотів в однім часі відобрати свій вклад, ви й так не мали б грошей, щоб їм віддати. Що ви відповісьте на це?"

Наша відповідь є, що коли ви перестудієте заприсяжені зізнання складані банками перед доміміяльним урядом, ви побачите, що в додатку до приблизно одної десятої частини готівки все під руками є ще величезні суми в інших активах — котрі банк має — того роду, що вони можуть бути перемінені в готівку.

Ми скажемо дальше, що ціле населення ніколи не вибере всіх своїх банкових ощадностей нараз.

Ми відповідаємо також, що банки знають з досвіду кілько буде правдоподібно зажаданої готівки від дня до дня. Коли ви маєте депозит у банку, я заложуся, що є багато днів, а навіть тижнів, у котрих ви не зажадаєте ані частини з нього. Ви не складаєте грошей на ощадність, коли ви зараз потребуєте їх. Ви складаєте їх, бо не хочете їх пропустити. Банки знають з практики кілько готівки вони потребують, щоб заспокоїти пересічні щоденні витяги. Решта є в русі, дещо з неї — як ми вже сказали — безпроволочно доступна, а дещо з неї в коротко-речинцевих позичках або в ріжних інвестиціях, котрі ґарантують найліпшу безпеку для фондів вкладчика.

Ми скажемо дальше, що гроші не є маєтком — вони є лиш засобом, котрий служить до виміни товарів і послуг. Ваш контракт на будинок не є будинком; ваш патент до фарми не є фармою, ані грошевий доляр не є товаром — все те є лиш правним титулом до правдивих вартостей.

Один пятьдоляровий гріш не гине з хвилею, коли один чоловік заплатить його другому. Коли Гаррі Бравн купує капелюх від Томи Джовнса за пять долярів, а Том Джовнс купує за них вуголь у Джека Робинсона, а Джек Робинсон платить ними свій рахунок у крамаря, то зроблено $15 торговлю одним пятьдоляровим банкнотом — так ви побачите завдяки цим ясним ілюстраціям, як люди живуть і роблять свою щоденну торговлю без потреби держати стоси пятьдолярових банкнотів.

Недавно в албертійськім потязі я стрінув фармера, котрий піддержував думку, що банки творять необмежену кількість грошей просто при помочі писання числових колюмн у книгах. Коли я говорив з ним у курильнім відділі денного ваґону, то відкрив, що цей фармер стратив $800 через банкроцтво банку в іншім краю. З частини доходу зі свого поля він купив трохи худоби; дохід — $800 — він поклав був у свій банк і стратив його, коли банк упав. Я спитав його, чи тих $800 він уважає просто за числові колюмни, які хтось вписав у книжку. Він відповів: "Ні, я робив на них." Отже він охочо згодився, що праця і продукція нових вартостей має дещо до діла з вложенням грошей до банку.

З факту, що банки держать вдійсности около десять процент вкладів готівкою роблять дивачний висновок, що ми зичимо наші вкладки по десять разів. Банк не творить і не може творити кредиту, ані не нищить його почерком пера. Кредит є особистим довірям, творчістю або прикметою позичаючого. Жаден банк не є в стані створити його для кого небудь. Позичаючий творить його сам агромаджуючи вартости своєї праці; своїм власним характером, здатністю й охотою звернути.

Я чув би відразу переконуючи котрогонебудь албертійського фармера чи робітника, котрого ощадности походять з його власної запопадливасти й праці, що його ощадностевий рахунок створено почерком пера. Я чув би відразу переконуючи його, що зобовязання банку заплатити ощадність ґрішми, коли він забажає, може бути зчеркнена потягом фонтанового пера.

Чартеровані банки Канади не можуть і не творять чудес в робленні чогось з нічого при помочі почерку пера. Нема ані чорної маґіки ані таємниці в діланнях чартерованих банків Канади. Вони діють під спеціяльними законами, рестрикціями й обмеженнями, котрі дозволяють їм приняти й берегти гроші інших людей — ваші вклади; і зичити гроші, щоб піти на руку оправданим потребам громад, одиниць, купців, фармерів і інших.

Слідуюча промова буде виголошена через радіо на другий тиждень. Слідіть у своїй ґазеті за оголошеннями. Ви можете одержати надруковану відбитку цеї радіопромови в найближчім банку, або можете дістати таку відбитку написавши листа до найближчого банку, або можете прочитати її в колюмнах оголошень вашої щоденної або тижневої ґазети.

(Слідіть за оголошеннями, що подають дату й час третьої радіопромови. Ця й наступні промови будуть видруковані в цій газеті.)

Investigate!

Northern Electric
RADIO

Ціни Радія Northern Electric є приступні для кожного костумера. Перевідайтеся про моделі А.С., котрі відзначаються своїм "Миррофоник Тови Чеймбер" і котрі оперують батеріями зуживаючи дуже мало електрики.
17 моделів, по ціні від $19.95 до $237.50.

SYDNEY — $107.50
Модель 623.

Шість тюбів, короткі і довгі хвилі. Магна Дейл для лекшого коротко - хвилевого засягу. Висока добірність і поліпшення в зменшенню галасливости.

For further particulars, literature, the name of your nearest dealer, write

NORTHERN ELECTRIC COMPANY LIMITED
Calgary Edmonton

Комуністичний лідер

СПИНИВ ПЛАТНЮ ТРЬОМ УКРАЇНСЬКИМ РОБІТНИКАМ

На днях Вінніпеґ засипано летючкою в українській і англійській мовах підписану "Оборонччим Комітетом", у котрій, між іншим, находиться слідуюче:

"В половині липня 1937 адвокат М. Поповича спинив судовою дорогою платню трьох українським робітникам, які працюють для залізничих компаній, а саме тт. Н. Гандзюкові й С. Хвалібогу в Вінніпегу та т. М. Смитові в Трансконі, Ман.

Всіх трьох товаришів, разом з чотирьома іншими, запізвав був Попович до суду як видавців "Правди". Він домагався $10,000 відшкодування за очернення, не дивлячись на те, що була надрукована апольоґія. Суд присудив, щоб заплатити йому $1,000 відшкодування й кошти. Апеляційний суд Манітоби підтвердив цей присуд і звільнив від плачення Вінніпеґ Принтинґ енд Енґрейвінґ Ко., яка була включена в оригінальному присуді. Таким чином усю суму припало платити сімом товаришам, що є членами дирекції Видавничого Товариства "Правди". Три з них працюють і їм спинено несподівано платню без ніякого попереднього повідомлення їх, без ніяких переговорів щодо визначення суми, яку вони могли б місячно сплачувати.

Тов. Гандзюк працює в Сіпіярській лондрі й побирає невелику платню, около 72 дол. місячно цього року, а попередніми роками брав ще менше. Його родина складається з чотирьох осіб, включно з ним самим. Обидві його дочки й до нині належать до Секції Молоді ТУРФДІМ і грають в мандоліновій орхестрі в Укр. Роб. Домі. Тов. Хвалібога працює в Сіпіярській шапі і також побирає невелику платню, а в минулих роках він працював по 10 днів на місяць і його платня не вистарчала навіть на прожиток. Він жонатий, і має двох синів, з яких один ходить ще до школи. Тов. Смит працює в Сіенарській шапі в Трансконі й одинокий з них не є жонатий.

Всі три товариші — Н. Гандзюк, Ст. Хвалібога й М. Смит — є не лише робітники, що заробляють тяжко на кусок хліба, але й будівничі українських робітничих організацій у Канаді. Всі три вони належали ще перед війною і підчас війни до Української Соціял-Демократичної Партії, яку заборонив разом з "Робочим Народом" канадійський уряд в осені 1918 року. Вони були першими членами основниками нинішнього ТУРФ Дім, РЗТ та інших організацій і працювали в них активно всі роки. Вони належали також до комуністичної партії, яка напочатку називалася робітничою партією, та були її активними, провідними членами. Сьогодні вони належать до УРФОТ і до Сісіеф, політичної партії канадійських робітників і фармерів, коли їх цілком безпідставно виключено з ТУРФДому. Належать також до РЗТ., бо звідти їх не виключено. Всі три від довгих років належали до трейд-юній; два з них і тепер належать, а один не належить лиш тому, що в його шапі нема юнії.

І цим трьом українським робітникам — піонерам робітничого руху в Канаді — пан Попович через свого адвоката спинює нині платню! Це робить провідник УРМО і провідник комуністичної партії. Він спинює платню тим робітникам, які що місяця складали по доларові на утримання його родини, коли вона була в потребі.

Досі ніхто не чув, щоб комуністичний провідник судовою дорогою спинював платню робітникам. Але нині комуністичні провідники сталінського покрою в Канаді це роблять. А що робили б вони з тими самими й іншими робітниками, які самостійно думають, у той час, коли б мали у своїх руках усю владу і суд, коли б завели свою власну диктатуру?

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ

БУРСА БРАЦТВА УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ У САСКАТУНІ

Дальші жертви на сплату будинку для бурси зібрано в отсих місцевостях від Шан. Добродіїв і Установ:

ОВКБУРН, МАНІТОБА —
Відділ БУК-а $10.00.
Жіноче Товариства ім. Ольги в Овкбурн, Ман. $4.00.
Дрібна збірка на відчиті $4.00.
Всч. о. П. Сулятиський 3 дол.
По 2 дол.: П. Войтович, М. А. Яриш, А. Т. Сівіцький.
По 1 дол.: пп. Василецька, К. Михайлишин, А. Гальчишин і Панове М. Васілка, М. Диць, Л. Михайлишин, В. Луговий, П. Ситник, Д. Бокващук, Д. Мадюк, І. Осадець, С. Ґереляк, В. Мельник, Н. Олепюк, Г. Сидор, М. Новосад, О. Антонишин.
С. Погинайко 50 центів.
Разом $45.50
Всч. о. Романович з прозпродажі фотографій $4.50.
П. Ю. Франко з розпродажі фотографій в Мирославі $2.75
П. В. Мудрий з Вен, Саск., з концерту й забави $8.00.
Жін. Відділ Б.У.К., Брукебі. $20.00.
Всч. о. Криворучка $2.00.
П. А. Яремович з розпродажі фотографій на зїзді Б.У.К. в Кридорі, Саск., $4.75.
П. І. Онуфрейчук, Веґревил $3.00.
Відділ Б.У.К. в Мондер $25.00.

Всім жертводавцям заряд Української Греко-Католицької Бурси Б.У.К. в Саскатуні складає сердечну подяку.

Управитель Бурси закінчив свою поїздку по Алберті, Саскачевані й Манітобі і цею дорогою складає всім тим, що помагали йому в поїздці, велику подяку. Многі з громадян запрошували управителя на осінь з відчитами, на жаль шкільний рік почався і управитель змушений перебувати в Бурсі і провадити освітню працю зі студентами. Однак жертвенність на тому не повинна закінчитися. Ми купили будинок — та готівкою за нього не заплатили, мусимо сплачувати ратами й оплачувати процент. Коли б добра воля й охота, то ми легко могли б навіть у цім ще році сплатити будинок. Тому не оставайте на тім, аж до вас загостить управитель, а кожний нехай візьме собі за ціль придбати фондів на сплату довгу. Хто хотів би отримати повновласть, хай голоситься до управителя

JOSEPH PRYMA
364-4th Ave.N., Saskatoon, Sask.

а він вишле вам повновласти й фотографії памяткові бурси.

Ми віримо, що наше громадянство й надалі буде так щиро й жертвенно відноситись до нашої інституції й головно в цім році посилить свою жертвенність до ще більшого степеня.

Заряд.

ПОСВЯЧЕННЯ ДОМУ ІМ. М. ШАШКЕВИЧА

(Норман, Онт.)

В неділю, дня 12-го вересня Українці в нашій околиці обходили незвичайне свято. Того дня в нас відбулося посвячення новопобудованого дому ім. М. Шашкевича.

Того дня рано було в нас богослужения, яке відправив о. Джиголик, ЧСВВ., в місцевій французькій церкві. Зараз по Службі Божій відбулося посвячення, а після того був спільний обід, на котрий були запрошені гості з Вінніпеґу і з поблизького міста Кенори й Кевейтін.

Промови й привіти з нагоди посвячення дому виголосили слідуючі: о. Джиголик, о. А. Загарійчук з Вінніпеґу, який заразом був і предсідником свята, п. Шерет, секретар Торговельної Палати в Кенорі, французький місцевий священик о. Лялібергі, п. Козицький, голова дому, п. Кісь, учитель рідної школи в Кенорі й Норман та дірігент, пп. Рапінда, Ратуцький, Атаманюк, Кохайда й А Кушко з Вінніпеґу.

Нашим людям з Норман як також з Кевейтин і Кенори належиться повне признання й честь, що так примірно узгоді працюють і дбають як за свою церкву так і за народню працю, а головно за рідну школу, яку провадить п. Кісь. Є надія, що українські родичі як у Норман так і в Кенорі будуть посилати свої діти на науку рідної мови, бо вже розуміють значіння й потребу її. Наш генерал-губернатор сказав нам, що коли хочемо бути добрими Канадійцями, то мусимо вперед бути добрими Українцями. Отже треба нам бути ними й посилати свої діти до рідної школи, а старших на науку співу, так, щоб наші діти знали й шанували чуже, а своє щоб любили.

Посвячення нашого дому й промови бесідників зробили на присутніх дуже гарне враження. На закінчення відспівано многоліття в честь заряду та гостей, як також відспівано український та британський гимни.

Присутній.

РОЗТАВН, САСК.

Сто миль на полудневий захід від Саскатуну находиться гарне містечко Розтавн. В містечку цім вже кілька літ мешкає пять українських родин, які вже від довшого часу мріяли про це, щоб мати своє богослужения. Тому вдалися з просьбою до Всч. о. Пелеха в Саскатуні, який не відмовився, а приїхав на 6-го вересня. Майже всі тутешні Українці зійшлись до церкви, яка міститься в прегарному англійському конвенті. Пополудні того дня всі зійшлися до хати п. Козака і тут п. Прийма, управитель католицької Бурси в Саскатуні виголосив річевий відчит на тему виховання української канадійської молоді. По відчиті присутні подали рівно ж свої враження з відчиту і на зазив п. Іващука зложили датку на Бурсу. Слід згадати, що крім цього осібно зложили на церкву в Саскатуні в сумі 4 дол.

Щира подяка належиться всім присутнім і всім жертводавцям за такі гарні жертви й за таке щире відношення. Всч. о. Пелех роздав рівнож на памятку кілька книжечок виданих ОО. Редемптористами.

Спис жертводавців на бурсу:
Всч. о. Пелех, Н. Іващків, п-і М. Крупа, М. Охримович, п-і Новак.
По 1 дол. (з Калгар) С. Козак.
По 50c.: І. Козак,п-і Цьовка, пан і пані Дасюк 65 центів.
Щира їм подяка.

О. П—ко.

ВІДГОМІН ОДНОЇ ЗАБАВИ

(Мондер, Алта.)

Як воно гарно, коли люди зійдуться разом, щоб весело і прилично забавитись, а при тому не забувають на рідні установи й роблять збірки в їхню користь. Це похвальне й гідне наслідування. Ось і таке було недавно в галі Олесько.

На забаві п. Павло Ковтун піддав гадку зложити жертву на шпиталь у Мондері. Пішла збірка й принесла $3.05. Гроші доручено зарядові шпиталю. Щире спасибіг жертводавцям і колекторові.

Око.

† МИХАЙЛО КОЛИЧУК

В понеділок, 13 вересня, помер в Едмонтоні в 42 поці життя **Михайло Количук**, котрий стало мешкав в Нортери Веллей, Алберта. Покійний лишив в глибокім смутку дружину, дві дочки Марію і Лілію, родичів своєї дружини Ружицьких, Елк Пойнт, стрия своєї жінки Мартина Крису і шваґра Михайла Ружицького, Елк Пойнт. Похорон відбувся в вівторок о 2-ій год. пополудні з погребного дому Конелі МкКинлея до церкви св. Йосафата, де о. Дидик о год. 2.30 відправили похорон. Покійного поховано в Едмонтоні на римо - католицькім кладовищі. Похороном заряджував погребний дім Конелі МкКинлея.

ПРАВОСЛАВІЯ ПО ПОЛЬСЬКИ

В православній церкві в Рівному, серед моря українського населення, православний духовник Якоролев відправив у церкві польською мовою богослужения і сказав по польськи проповідь на тему "свента моржа". Богослужения закінчив хор піснею: "Боже, цось Полскен". На ту відправу не забули прийти Поляки, котрі ніколи до тої церкви не ходять — як полковник польських військ Коритовскі і заступник старости, де Берґі. Ось так православія доказує не перший раз ділом, кому служить і чию роботу робить.

Від 1-го жовтня в Саскачевані обовязує припис, що безробітні на державній допомозі не мають права висилати замовлень на одіння поза границі провінції.

СМЕРТЬ МАСАРИКА

Тома Масарик, перший президент Чехословаччини, помер 14-го вересня на запалення легенів у 87-му році життя. Покидаючи президентський уряд у грудні 1935 р., покійний одержав титул "президента визвольника". І дійсно, завдяки надзвичайно розумній і далеко сяглій політиці ще перед світовою війною і в часі світової заверюхи Масарикові вдалося створити велику чеську державу на руїнах австро-угорської монархії.

Сам Масарик був ковалем, його батько візником. З самих суспільних низів, завдяки великій витревалости і здібностям, він вийшов на найвищі верхи наукової і політичної карієри. Великий учений, історик і фільософ, атор багатьох наукових праць, а ще при кінці свого життя політичний провідник свого народу. Від 20 років він був загально признаним провідником, загально обожуваним всіма верствами і народами Чехословаччини.

Масарик є відомий також як великий прихильник Українців. Ще від початку 20-го століття він мав тісні наукові звязки з Франком і Грушевським. Пізніше як посол австрійського парляменту він співпрацював з українською парляментарною репрезентацією. А ще пізніше, по світовій війні, він вже як президент чехословацької республики, прийняв українську політичну еміґрацію, дозволив на створення високих українських наукових інституцій і за його почином чеська республика удержувала майже цілих десть років ці інституції. Тому Масарик лишився на віки у памяті свого народу, а в українській історії він усе буде мати своє добре заслужене місце.

Рана від ножа — загоїться; а рана від язика — не загоїться.

Рідко буває така нагода як тепер: за $2.00 маєте "Українські Вісти" на цілий рік, великий ілюстрований календар даром і можність виграти поважну суму в Пресовім Контесті.

Вісти з Вінніпегу

(Від нашого кореспондента)

МІСЬКІ ВЛАСТИ ДІЛАЮТЬ ПОВІЛЬНО

Ще на початку червня, вінніпеґська промислова рада (Борд оф Трейд) передала міській раді ряд пропозицій відносно податкової системи й міської господарки й просила щоб міська рада визначила час на блище обговорення тих пропозицій з представниками промислової ради. Просьба промислової ради вандрувала від комітету до комітету і аж минулої пятниці опинилася перед фінансовим комітетом, який рішив цілу ту справу відложити на инший час, бо вже пізна пора року й наближаються вибори.

Инші організації мають подібний досвід з міськими властями, які "полагоджували" одну справу 14 місяців. "Батьки міста" неначе мохом обросли. Не диво, отже, що серед виборців поширюється думка, щоб неповоротних, постійних балакунів в міській раді вислати на зелену пашу.

КВІН ЗНОВ КАНДИДУЄ

Бувший мейор, Джан Квін, знов спробує свого щастя цеї осени. Незалежна партія праці іменувала його своїм кандидатом на мейора. На конвенції було присутніх 50 членів партії, яка має всього около 200 членів у Вінніпегу.

Незалежна парті праці є відома передовсім з того, що — як це в соціялістів звичайно буває — більшість членства й майже цілий провід це ніякі робітники; це головно фахові політикери, котрим "робітнича партія" дуже смакує, бо держиться на переді і вгорі. Іншим способом тяжче політикувати. Мозком і мотором цеї партії є, розуміється, самі "вибранці".

В доказ того, що цю "робітничу" партію обсіли "сини Ізраїля", які не є й ніколи не були робітниками — може послужити такий факт: Після іменовання Квіна кандидатом вибрано для його помочі виборчий комітет, якого головою став Мойсей А. Грей. Головою комітету, який має приготовити плятформу (програму) для кандидата на мейора й кандидатів на алдерменів — вибрано адвоката Маркуса Гаймана. Адвокат Бротман став головою комітету, який має приготовити програму для кандидатів на шкільних радних.

БІЛЬШЕ НЕЩАСЛИВИХ ВИПАДКІВ

Провінціональні власти оповістили на днях, що число нещасливих випадків у Манітобі від 1-го січня до 31-го серпня ц. р. є вище як за той самий час минулого року.

Цього року згинуло 38 осіб від нещасливих випадків; минулого року 29. Зате цього року було 1044 случаїв покалічення, а минулого року за той час було 1925 випадків.

ПРОДОВЖУЮТЬ ПОДАТОК ВІД АВТОМОБІЛІВ

на 1938-ий рік. На будуче податок цей треба буде платити від 1-го квітня, а не від 1-го січня, як дотепер.

Цей міський податок на авта наложено кілька років тому тимчасово, доки фінансові обставини міста не поправляться. Однак є вигляди, що цей "тимчасовий" податок буде таки сталий.

ЧИСЛО СТУДЕНТІВ ЗРОСТАЄ

Вписи до університету почалися минулого тижня. Університет і колеґії зединені з університетом звідомляють, що число студентів, які записалися на перший рік студій є значно більше, як минулого року. Число українських студентів цього року також побільшилося.

КІНСЬКА ПАРАДА

У вівторок вечером минулого тижня відбувалася головними вулицями міста парада хлопців на конях, котрі брали участь у виставі коней, що відбувалася аж до кінця тижня. Чистий дохід з першої того рода вистави у Вінніпегу призначено на добродійні цілі.

Сотні найкращих коней на цім континенті, привезено на виставу, яка стягнула тисячі любителів коней. Попереду паради йшли по військовому вбрані прапорщики, за ними посадник міста Ворпнер і предсідник поліційної комісії Флай, потім поліційська дута банда, частини міліції в парадних строях, орхестра кадетів та прибрані вози місцевих бизнесових підприємств.

ХТО Я? ЗВІДКИ Я?

Такі питання ставив поліції в Вінніпегу невідомий чоловік минулої середи. Чоловік, очевидно — тимчасово або на все — втратив память. "Хто я? Звідки я? Як я називаюся? Я нічого не памятаю. Будьте ласкаві розвідати це все!" — просив чоловік, якому буде около 40 років, і який є гарно одітий, говорить чистою й доброю мовою і, видно, має деяку освіту.

Жертва цеї дивної слабости памятає борню Луиса з Фарром, але не тямить, що сталося перед або після того. Йому видавалося, що він приїхав автом з Ріджайни. Його зболілі ноги вказували, що останніми днями він відбув довгу подорож пішки. На його убранню нема ніяких стемплів ані значків, які могли б його "відшукати". В кишені мав лиш візитівку газолінового склепу в Медисин Гет, Алберта.

Поліція дала цьому "згубленому" чоловікові тимчасове імя "Стюарт Роджерс", хоч воно для нього нічого не означає.

Показалося, що чоловік, котрий "згубив" себе це Виллям Джан Томас, власник машинової шапи в Лаком, Алта.

Після відвідин Томаса на поліції його примістили в шпиталі. Місцеві щоденники подали знимку й нотатку про "Роджерса". За кілька днів прийшов лист від його жінки. Поліція почала допитувати його про місцевість, з якої він походить і поволи він почав віднаскувати свою память. Він говорив про свої фінансові клопоти й про те, що він покинув Лаком та забрався до Калгар. Знавці кажуть, що він тимчасово стратив память через фінансові клопоти.

Після двотижневої мандрівки Томас збирається вертатись назад додому. Йому прийдеться знов напружувати свій мозок, бо в нього в кишені осталося лиш 80 центів.

НЕБАЖАНІ КОТИ

Секретарка товариства охорони звірят видала на днях докірливе упімнення до власників котів, щоб не викидали небажаних котів куди попало на чужі подвіря, на задні вулички та до ровів. Несумлінні люди викидають котів в торбах, де вони довго мучаться, заки погинуть. На днях вона в рові знайшла коробку в котрій було 6 півтора місячних котят, які мучилися там кілька днів і перебули зливні дощі.

Ті, що бажають позбутися небажаних котів, повинні вдатися до Товариства Охорони Звірят. "Небажані котята повинні бути знищені сейчас після народин, а не викинені до якогонебудь рова тоді, коли вони вже мають шість тижнів", напоминала секретарка Варнок.

ЗАМКНУВ ГОСПОДАРІВ А ЇХ МЕШКАННЯ ОБРАБУВАВ

Угорська поліція шукає за чоловіком, котрого називають "найбезличнішим вломником на світі". Є ним Людвик Миґлінський, який був безробітний у якомусь сільці на Угорщині. Всі селяни зібралися до своєї місцевої галі на концерт, коли на сцені появився Міґлинський і заявив, що ніхто не сміє рушитися, бо на салі є вбивник. Тоді він замкнув ключем двері і зник. Селяни чекали терпеливо до світанку й аж тоді, рішилися виломити двері. Тоді завважили як спритно обдурив їх Міґлінський. Кожний дім у селі був обрабований.

У Франції викрито велику тайну військову організацію, котра мала викликати загальний страйк і повалити теперішній урядя. Програма організації є строго протикомуністична.

Пощо платити
більше, як ця добра горівка коштує?

This Advertisement is not inserted by the Alberta Liquor Control Board, or by the Government of the Province of Alberta